

คู่มือ

การพัฒนาศักยภาพแกนนำเยาวชน “ทูตเยาวชนต้านยาเสพติด”

กิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย
การพัฒนา“ทูตเยาวชนต้านยาเสพติด”:
กองกำลังสุรศักดิ์มนตรี/กอ.รมน.ภาค 2 สย.1

Development of “Anti-drug Youth Ambassadors”:
Surasakmontri Task Force/Internal Security
Operations Command Northeastern

โดย

พันเอกจักรพงษ์ โพธิ์นาแค และคณะ

ประจำปีงบประมาณ

2562

ได้รับทุนอุดหนุนการทำกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย
โครงการจัดการความรู้การวิจัยเพื่อการใช้ประโยชน์ด้านความมั่นคง
ภายใต้โครงการจัดการความรู้การวิจัยเพื่อการใช้ประโยชน์
จาก “สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)”

คำนำ

คณะผู้วิจัยโครงการ การพัฒนา “ทุตเยาวยชนด้านยาเสพติด” กองกำลังสุรศักดิ์มนตรี / กอ.รมน.ภาค 2 สย.1 ซึ่งได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ได้พัฒนาคู่มือการพัฒนา ศักยภาพแกนนำเยาวยชน “ทุตเยาวยชนด้านยาเสพติด” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติในการจัดฝึกอบรมการพัฒนาทุตเยาวยชนด้านยาเสพติด โดยมีรายละเอียดกิจกรรมที่ใช้ในการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับทุตเยาวยชนด้านยาเสพติด เพื่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดในกลุ่มเยาวยชนในพื้นที่ 5 จังหวัด ชายแดน ที่อยู่ในความรับผิดชอบ การดำเนินงานด้านยาเสพติดของกองกำลังสุรศักดิ์มนตรี/กอ.รมน.ภาค 2 สย.1 ได้แก่ เกลย หนองคาย บึงกาฬ นครพนม และมุกดาหาร ซึ่งจะนำไปสู่การลดปัญหาการแพร่ ระบาดในกลุ่มเยาวยชน คู่มือการพัฒนาศักยภาพแกนนำเยาวยชน “ทุตเยาวยชนด้าน ยาเสพติด” ประกอบด้วย การเรียนรู้จำนวน 2 หมวด คือ องค์ความรู้เกี่ยวกับการใช้ ยาเสพติดในเยาวยชน และการป้องกันการใช้ยาเสพติดในเยาวยชน

คณะผู้วิจัย ขอขอบคุณสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติที่สนับสนุนทุน การวิจัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าการจัดทำคู่มือการพัฒนาศักยภาพแกนนำเยาวยชน “ทุตเยาวยชนด้านยาเสพติด” จะเป็นประโยชน์ต่อวิทยากร ผู้สนใจ และผู้ที่เกี่ยวข้อง จากทุกภาคส่วนในการดำเนินงานโครงการวิจัย การพัฒนา “ทุตเยาวยชนด้านยาเสพติด” กองกำลังสุรศักดิ์มนตรี / กอ.รมน.ภาค 2 สย.1 ได้ตามความเหมาะสม และเป็นส่วนหนึ่ง ในการขับเคลื่อนกิจกรรมเพื่อป้องกันปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ในกลุ่มเยาวยชน ต่อไป

พันเอก

(จักรพงษ์ โพธิ์นาแค)

หัวหน้าโครงการวิจัย

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
บทที่ 1	
องค์ความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาเสพติดในเยาวชน	
ประเภทยาเสพติด	1
โทษของยาเสพติด	2
สถานการณ์การใช้ยาเสพติดในเยาวชน	3
สาเหตุ และความเสี่ยงการใช้ยาเสพติดในเยาวชน	4
ลักษณะผู้ติดยาเสพติดและการสังเกตผู้ติดยาเสพติด	6
สถานการณ์การป้องกันการใช้ยาเสพติดในเยาวชน	8
บทที่ 2 กิจกรรมการป้องกันการใช้ยาเสพติดในเยาวชน	
บทบาทผู้เข้ารับการฝึกอบรม	9
การจัดกิจกรรมในการอบรมเชิงปฏิบัติการ	9
การวัดและประเมินผลการอบรม แผนการจัดกิจกรรม	10

กิจกรรมด้านยาเสพติด

- กิจกรรมการละลายพฤติกรรม
- กิจกรรมกีฬาสัมพันธ์
- กิจกรรมการอบรมความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด
- กิจกรรมการแสดงความสามารถ
- กิจกรรมระดมสมอง/อภิปราย/บทบาทสมมติ เรื่อง โทษพิษ

ภัยของยาเสพติด

- กิจกรรมการฝึกทำสมาธิ
- กิจกรรมอภิปรายและวิเคราะห์สถานการณ์ที่ก่อให้เกิด

ความเสี่ยงในการใช้ยาเสพติด

- กิจกรรมการฝึกปฏิบัติทักษะการปฏิเสธ
- กิจกรรมระดมสมอง/อภิปราย/ทำแผนผังความคิด เรื่อง รู้

คุณค่าของตนเองโดยไม่พึ่งยาเสพติด

- กิจกรรมระดมสมองและอภิปรายแนวปฏิบัติในการเป็น
แกนนำดำเนินกิจกรรมด้านยาเสพติด

ภาคผนวก

การวัดและการประเมินผลผู้เข้ารับการอบรม ทูตเยาวชนด้านยาเสพติด

1. ส่วนที่ 1 แบบสอบถามลักษณะทั่วไปของผู้เข้าอบรม
2. ส่วนที่ 2 แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติด

ก่อนและหลังการฝึกอบรม

3. ส่วนที่ 3 แบบวัดเจตคติเกี่ยวกับยาเสพติด
4. ส่วนที่ 4 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมที่มี

ต่อการเข้าร่วมโครงการ

ตารางกิจกรรม : กระบวนงานที่ 2 การพัฒนาศักยภาพแกนนำเยาวชน

“ทูตเยาวชนด้านยาเสพติด”

บทที่ 1

องค์ความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาเสพติดในเยาวชน

ทูตเยาวชนต้านยาเสพติดต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาเสพติดในเยาวชน เพื่อเป็นพื้นฐานในการนำไปใช้ประโยชน์ในการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับเพื่อน พี่ น้อง ร่วมสถานศึกษา และบุคคลอื่นในครอบครัว สังคมที่ตนอาศัยอยู่ เพื่อการป้องกันปัญหาเสพติดในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดน ที่อยู่ในการรับผิดชอบการดำเนินงานด้านยาเสพติดของกองกำลังสุรศักดิ์มนตรี/ กอ.รมน.ภาค 2 สย.1 ได้แก่ เลย หนองคาย บึงกาฬ นครพนม และ มุกดาหาร ซึ่งจะนำไปสู่การลดปัญหาการแพร่ระบาดในกลุ่มเยาวชน ดังนี้

1.1 ประเภทยาเสพติด

มีการแบ่งประเภทของยาเสพติดให้โทษไว้หลายประเภท ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเกณฑ์ในการแบ่ง มีการแบ่งเป็น 3 ประเภท หลัก ดังนี้

1.1.1 แบ่งตามแหล่งกำเนิดของยาเสพติดจำแนกได้เป็น 2 ประเภท คือ ยาเสพติดธรรมชาติ และยาเสพติดสังเคราะห์

1) ยาเสพติดธรรมชาติ (natural drugs) คือ ยาเสพติดที่ผลิตมาจากพืช เช่น ฝิ่นมอร์ฟีน กระบอัม กัญชา เป็นต้น

2) ยาเสพติดสังเคราะห์ (synthetic drugs) คือ ยาเสพติดที่ผลิตขึ้นด้วยกรรมวิธีทางเคมี เช่น เฮโรอีน แอมเฟตามีน ยาไอซ์ เอ็คตาซี เป็นต้น

1.1.2 แบ่งตามฤทธิ์ของยาที่มีต่อจิตประสาท แบ่งเป็น 4 ประเภท คือ ประเภทกดประสาท ประเภทกระตุ้นประสาท ประเภทยาหลอนประสาท และประเภทยาที่ออกฤทธิ์ผสมผสานกัน

1) ประเภทกดประสาท ได้แก่ ผีน มอร์ฟิน เฮโรอีน ยานอนหลับ ยาระงับประสาทยากล่อมประสาทเครื่องดื่มมีนเมาทุกชนิด รวมทั้ง สารระเหย เช่น ทินเนอร์เล็กเกอร์ น้ำมันเบนซิน กาว เป็นต้น มักพบว่าผู้เสพติดมี ร่างกายซูบซีด ผอมเหลือง อ่อนเพลีย ฟุ้งซ่านอารมณ์ เปลี่ยนแปลงง่าย

2) ประเภทกระตุ้นประสาท ได้แก่ ยาบ้า ยาอี กระท่อม โคเคน มักพบว่าผู้เสพติดจะมีอาการ หงุดหงิด กระวนกระวาย จิตสับสน หวาดระแวง บางครั้งมีอาการคลุ้มคลั่ง หรือทำในสิ่งที่คนปกติไม่กล้าทำ เช่น ทำร้ายตนเอง หรือฆ่าผู้อื่น เป็นต้น

3) ประเภทหลอนประสาท ได้แก่ แอลเอสดี (LSD) และ เห็ดขี้ควาย เป็นต้น ผู้เสพติดจะมีอาการประสาทหลอน ผันเพื่องเห็นแสงสี วิจิตรพิสดาร หูแว่ว ได้ยินเสียง ประหลาดหรือเห็นภาพหลอนที่น่าเกลียด น่ากลัว ควบคุมตนเองไม่ได้ ในที่สุดมักป่วยเป็นโรคจิต

4) ประเภทออกฤทธิ์ผสมผสาน คือทั้งกระตุ้นกด และหลอนประสาทร่วมกัน ได้แก่ผู้เสพติดมักมีอาการหวาดระแวง ความคิดสับสนเห็นภาพลวงตา หูแว่ว ควบคุมตนเองไม่ได้ และป่วยเป็นโรคจิต

1.1.3 แบ่งตามกฎหมายพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 7) พ.ศ.2562 แบ่งออกเป็น 5 ประเภท คือ

1) ยาเสพติดให้โทษ ประเภทที่ 1 ได้แก่ เฮโรอีน แอลเอสดี แอมเฟตามีน หรือ ยาบ้า ยาอี หรือ ยาเลิฟ

2) ยาเสพติดให้โทษ ประเภทที่ 2 ยาเสพติดประเภทนี้ สามารถนำมาใช้เพื่อประโยชน์ทางการแพทย์ได้ แต่ต้องใช้ภายใต้ การควบคุมของแพทย์ และใช้เฉพาะกรณีที่จำเป็นเท่านั้น ได้แก่ ผีน มอร์ฟิน โคเคน หรือโคคาอินโคเคอิน และเมทาโดน

3) ยาเสพติดให้โทษ ประเภทที่ 3 ยาเสพติดประเภทนี้ เป็นยาเสพติดให้โทษที่มียาเสพติดประเภทที่ 2 ผสมอยู่ด้วย มีประโยชน์ทางการแพทย์ การนำไปใช้เพื่อจุดประสงค์อื่นหรือเพื่อเสพติดจะมีบทลงโทษกำกับไว้ ยาเสพติดประเภทนี้ ได้แก่ ยาแก้ไอที่มีตัวยาโคเคอิน ยาแก้ท้องเสียที่มีฝิ่นผสมอยู่ด้วย ยาฉีตระงับปวดต่างๆ เช่น มอร์ฟิน เพทิดีน ซึ่งสกัดมาจากฝิ่น

4) ยาเสพติดให้โทษ ประเภทที่ 4 คือสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษประเภทที่ 1 หรือประเภทที่ 2 ยาเสพติดประเภทนี้ ไม่มีการนำมาใช้ประโยชน์ในการบำบัดโรคแต่อย่างใด และมีบทลงโทษกำกับไว้ด้วย ได้แก่ น้ำยาอะเซติกแอนไฮไดรย์ และ อะเซติลคลอไรด์ ซึ่งใช้ในการเปลี่ยน มอร์ฟิน เป็น เฮโรอิน คลอซูโดอีเฟดรีน สามารถใช้ในการผลิตยาบ้าได้ และวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทอีก 12 ชนิดที่สามารถนำมาผลิตยาอีและยาบ้าได้

5) ยาเสพติดให้โทษ ประเภทที่ 5 เป็นยาเสพติดให้โทษที่มีได้เข้าข่ายอยู่ในยาเสพติดประเภทที่ 1 ถึง 4 ได้แก่ ทุกส่วนของพืช กัญชา ทุกส่วนของพืช กระต่อม เห็ดขี้ควาย เป็นต้น

1.2 โทษของยาเสพติด

1.2.1 โทษทางร่างกาย และจิตใจ

1) ยาเสพติดจะให้โทษโดยทำให้การปฏิบัติหน้าที่ ของอวัยวะส่วนต่างๆของร่างกายเสื่อมโทรม พิษภัยของสารเสพติดจะทำลายประสาท สมอง ทำให้สมรรถภาพเสื่อมลง มีอารมณ์ จิตใจไม่ปกติ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ง่าย เช่น วิตกกังวล เลื่อนลอยหรือฟุ้งซ่านทำงานไม่ได้ อยู่ในภาวะมึนเมาตลอดเวลา อาจเป็นโรคจิตได้ง่าย

2) ด้านบุคลิกภาพจะเสียหายหมด ขาดความสนใจในตนเอง ทั้งความประพฤติความสะอาดและสติสัมปชัญญะ มีอาการปฏิกิริยาแปลกๆ เปลี่ยนไปจากเดิม

3) สภาพร่างกายของผู้เสพจะอ่อนเพลีย ชูบชืด หมด เร็วแรง ขาดความกระปรี้กระเปร่าและเกียจคร้าน เฉื่อยชา เพราะกิน ไม่ได้ นอนไม่หลับ ปล่อยเนื้อปล่อยตัวสกปรก ความเคลื่อนไหวของร่างกาย และกล้ามเนื้อต่างๆผิดปกติ

4) ทำลายสุขภาพของผู้ติดยาเสพติดให้ทรุดโทรมทุกขณะ เพราะระบบอวัยวะต่างๆของร่างกายถูกพิษยาทำให้เสื่อมลง นำหนักตัวลด ผิวกล่ำซีด เลือดจางผอมลงทุกวัน

5) เกิดโรคภัยไข้เจ็บได้ง่าย เพราะความต้านทานโรคน้อย กว่าปกติทำให้เกิดโรคหรือเจ็บป่วยได้ง่าย และเมื่อเกิดแล้วจะมีความ รุนแรงมาก รักษาหายได้ยาก

6) อาจประสบอุบัติเหตุได้ง่าย สาเหตุเพราะระบบการ ควบคุมกล้ามเนื้อและประสาทบกพร่อง ใจลอย ทำงานด้วยความประมาท และเสี่ยงต่ออุบัติเหตุตลอดเวลา

7) เกิดโทษที่รุนแรงมาก คือ จะเกิดอาการคลุ้มคลั่ง ถึง ขั้นอาละวาด โดยเฉพาะเมื่อต้องการเสพยาเสพติดและหายาไม่ทัน เริ่มด้วย อาการนอนไม่หลับ น้ำตาไหล เหงื่อออก ท้องเดิน อาเจียนกล้ามเนื้อ กระทบๆ กระทบกระวายเป็น และในที่สุดจะมีอาการเหมือนคนเสียสติ เป็น ปัญหาสุขภาพรุนแรงและเป็นบ่อเกิดแห่งอาชญากรรม

1.2.2 โทษพิษภัยต่อครอบครัว

1) ความรับผิดชอบต่อครอบครัว และญาติพี่น้องจะหมด ลื่นไป ไม่สนใจที่จะดูแลครอบครัว

2) ทำให้สูญเสียทรัพย์สิน เงินทอง ที่จะต้องหามาซื้อยาเสพติด จนจะไม่มีใช้จ่ายอย่างอื่น และต้องเสียเงินรักษาตัวเอง

3) ทำงานไม่ได้ขาดหลักประกันของครอบครัว และนายจ้าง หมดความไว้วางใจ

4) สูญเสียสมรรถภาพในการหาเลี้ยงครอบครัวนำความ หายนะมาสู่ครอบครัวและญาติพี่น้อง

1.3 สถานการณ์การใช้ยาเสพติดในเยาวชน

สถานการณ์ปัญหา ยาเสพติดในปัจจุบัน นับว่ามีความรุนแรงมากยิ่งขึ้นจากรายงาน WORLD DRUG REPORT 2017 ได้ประมาณการผู้ติดยาเสพติดทั่วโลก พบว่ายาเสพติดที่สำคัญๆ ที่ได้รับความนิยมนั้นมีผู้ติดยา 183 ล้านคน สารสกัดจากฝิ่น 35 ล้านคน ยาบ้า สารกระตุ้นต่างๆ 37 ล้านคน ยาอี 22 ล้านคน ยาแก้ปวด ยานอนหลับ 18 ล้านคน และโคเคน 17 ล้านคน ซึ่งสอดคล้องกับรายงานจากสำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office on Drugs and Crimes: UNODC) ระบุว่าทั่วโลกมีผู้ติดยาเสพติดประมาณ 250 ล้านคน โดยที่ราว 29.5 ล้านคน หรือร้อยละ 0.6 ของประชากรผู้ใหญ่ทั่วโลก กำลังประสบปัญหาและความทุกข์ทรมานสืบเนื่องมาจากการติดยาเสพติด

สำหรับปัญหา ยาเสพติดในประเทศไทยนับเป็นวาระแห่งชาติ (National agenda) การแพร่ระบาดของยาเสพติดในประเทศไทยเป็นปัญหาที่สร้างความเดือดร้อน และส่งผลกระทบต่อสังคม ชุมชนอย่างมาก โดยเฉพาะในพื้นที่ชายแดนภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งถือเป็นจุดลักลอบสำคัญในการนำเข้ายาเสพติด จึงเป็นหน้าที่ของบุคลากรจากทุกภาคส่วนในการร่วมมือดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ในการประชุมคณะรัฐมนตรี วันที่ 16 มกราคม 2561 ได้ประกาศนโยบายการขับเคลื่อนประเทศ “โครงการไทยนิยมยั่งยืน” ที่กำหนดให้ปัญหา ยาเสพติดเป็นภารกิจที่ 9 “รวมแก้ไขปัญหา ยาเสพติด” อันเป็นหนึ่งในกรอบหลักในการดำเนินการเพื่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศไทยสู่ความยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการรับรู้ ปรับความคิด (Mindset) เพื่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนา สอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาประเทศตามโมเดล Thailand 4.0 ที่ให้ความสำคัญกับการสร้างภูมิคุ้มกันให้คนไทยไม่ตกอยู่ในภาวะเสี่ยงด้านยาเสพติดโดยเฉพาะเยาวชน ซึ่งนับเป็นกำลังสำคัญของการพัฒนาประเทศ โดยยาเสพติดที่เป็นปัญหาแพร่ระบาดหลัก คือ ยาบ้า โดยในปีงบประมาณ 2559 สามารถยึดยาบ้าได้ถึง 90 ล้านเม็ด ใน

ปีงบประมาณ 2560 ยึดได้มากกว่า 200 ล้านเม็ด และที่ต้องเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด คือ คีตาามีน ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปีงบประมาณ 2560 พบการจับกุมคีตาามีนสูงถึง 658.4 กิโลกรัม และในปีงบประมาณ 2560 พบว่ามีรายงานการเข้ารับการรักษาของผู้ติดยาเสพติดสูงถึง 220,020 คน โดยกลุ่มเสี่ยงหลักต่อการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับกับยาเสพติด ได้แก่ กลุ่มเด็กและเยาวชน โดยพบผู้กระทำผิดเกี่ยวกับการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดทั้งในมิติของการเสพและกระทำความผิด ส่วนใหญ่มีอายุไม่เกิน 24 ปี ซึ่งกลุ่มที่พบได้มากที่สุดอยู่ในกลุ่มอายุ 15-19 ปี สูงถึงร้อยละ 40 การแพร่ระบาดของปัญหายาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชนทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา จึงนับเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติเป็นอย่างยิ่ง

1.4 สาเหตุ และความเสี่ยงการใช้ยาเสพติดในเยาวชน

สาเหตุของการติดยาเสพติดมีอยู่มากมายหลายสาเหตุ โดยขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ เช่น ครอบครัวหรือผู้ปกครอง โรงเรียน หรือสถานศึกษา สิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมและสังคม ปัญหาจากร่างกายและจิตใจของคนผู้นั้น ปัญหาทางเศรษฐกิจ เป็นต้นสรุปสาเหตุของการติดยาเสพติด มีดังต่อไปนี้

1.4.1 สาเหตุที่เกิดจากความรู้อาจไม่ถึงขั้นการณ

1) อยากทดลอง เกิดจากความอยากรู้อยากเห็นซึ่งเป็นนิสัยของคนโดยทั่วไปและโดยที่ไม่คิดว่าตนจะติดยาเสพติดนี้ได้ จึงไปทำการทดลองใช้ยาเสพติดนั้นในการทดลองใช้ครั้งแรกๆ อาจมีความรู้สึกดีหรือไม่ดีก็ตาม ถ้ายังไม่ติดยาเสพติดนั้นก็อาจประมาทไปทดลองใช้ยาเสพติดนั้นอีกจนใจที่สุดก็ติดยาเสพติดนั้น หรือถ้าไปทดลองใช้ยาเสพติดบางชนิด เช่น เฮโรอีน แม้จะเสพเพียงครั้งเดียว ก็อาจทำให้ติดได้

2) เกิดจากความตึกคะนอง คนบางคนมีความตึกคะนอง ชอบพูดอวดเก่งเป็นนิสัยโดยเฉพาะวัยรุ่นมักจะมีนิสัยดังกล่าว คนพวกนี้อาจแสดงความเก่งกล้าของตนในกลุ่มเพื่อนโดยการแสดงการใช้ยาเสพติดชนิดต่างๆ เพราะเห็นแก่ความสนุกสนาน ตื่นเต้น และให้เพื่อนฝูงยอมรับว่าตนเก่ง โดยมิได้คำนึงถึงผลเสียหายหรืออันตรายที่จะเกิดขึ้นในภายหลังแต่อย่างใด ในที่สุดตนเองก็กลายเป็นคนติดยาเสพติดนั้น

3) จากการชักชวนของคนอื่น อาจเกิดจากการเชื่อตามคำชักชวนโฆษณาของผู้ขายสินค้าที่เป็นยาเสพติดบางชนิด เช่น ยากระตุ้นประสาทต่างๆ ยาขยัน ยาม้า ยาบ้า เป็นต้น โดยผู้ขายโฆษณาสรรพคุณของยาเสพติดนั้นว่ามีคุณภาพดีสารพัดอย่างเช่น ทำให้มีกำลังวังชา ทำให้มีจิตใจแจ่มใส ทำให้มีสุขภาพดี ทำให้มีสติปัญญาดีสามารถรักษาโรคได้บางชนิด เป็นต้น ผู้ที่เชื่อคำชักชวนโฆษณาดังกล่าวจึงไปซื้อตามคำชักชวนของเพื่อนฝูง ซึ่งโดยมากเป็นพวกที่ติดยาเสพติดนั้นอยู่แล้วด้วยความเกรงใจเพื่อน หรือเชื่อเพื่อน หรือต้องการแสดงว่าตัวเป็นพวกเดียวกับเพื่อนจึงใช้สิ่งยาเสพติดนั้น

1.4.2 สาเหตุที่เกิดจากการถูกหลอกลวง

ปัจจุบันนี้มีผู้ขายสินค้าประเภทอาหาร ขนม หรือเครื่องดื่มบางรายใช้ยาเสพติดผสมลงในสินค้าที่ขาย เพื่อให้ผู้ซื้อสินค้านั้นไปรับประทานเกิดการติด อยากมาซื้อไปรับประทานอีก ซึ่งในกรณีนี้ผู้ซื้ออาหารนั้นมารับประทานจะรู้สึกที่ตนเองเกิดการติดยาเสพติดขึ้นแล้วรู้แต่เพียงว่าอยากรับประทานอาหาร ขนม หรือเครื่องดื่มที่ซื้อจากร้านนั้นๆ กว่าที่จะทราบก็ต่อเมื่อตนเองรู้สึกผิดปกติต่อความต้องการจะซื้ออาหารจากร้านนั้นมารับประทาน หรือต่อเมื่อมีอาการติดยาเสพติดรุนแรงและมีสุขภาพเสื่อมลง

1.4.3 สาเหตุที่เกิดจากความเจ็บป่วย

1) จากการเจ็บป่วยทางกาย คนที่มีอาการเจ็บป่วยทางกาย เกิดขึ้นเพราะสาเหตุต่างๆ เช่น ได้รับความบาดเจ็บรุนแรง เป็นแผลเรื้อรังมีความเจ็บปวดอยู่เป็นประจำเป็นโรคประจำตัวบางอย่าง เป็นต้น ทำให้ได้รับทุกข์ทรมานมาก หรือเป็นประจำ จึงพยายามแสวงหาวิธีที่จะช่วยเหลือนตนเองให้พ้นจากความทุกข์ทรมานนั้นซึ่งวิธีหนึ่งที่ทำได้ง่ายคือ การรับประทานยาที่มีฤทธิ์ระงับอาการเจ็บปวดนั้นได้ ซึ่งไม่ใช่เป็นการรักษาที่เป็นต้นเหตุของความเจ็บป่วย เพียงแต่ระงับอาการเจ็บปวดให้หมดไปหรือลดน้อยลงได้ชั่วคราวเมื่อฤทธิ์ยาหมดไปก็จะกลับเจ็บปวดใหม่ ผู้ป่วยก็จะใช้ยานั้นอีกเมื่อทำเช่นนี้ไปนานๆ เกิดอาการติดยานั้นขึ้น

2) การเจ็บป่วยทางจิต ผู้ที่มีจิตใจไม่เป็นปกติ เช่น มีความวิตก กังวล เครียด มีความผิดหวังในชีวิต มีความเศร้าสลดเสียใจ เป็นต้น ทำให้สภาวะจิตใจไม่เป็นปกติจนเกิดการป่วยทางจิตขึ้นจึงพยายามหายาหรือยาเสพติดที่มีฤทธิ์สามารถคลายความเครียดจากทางจิตได้ชั่วคราวหนึ่งมารับประทาน แต่ไม่ได้รักษาที่ต้นเหตุเมื่อยาหมดฤทธิ์จิตใจก็จะกลับเครียดอีก และผู้ป่วยก็จะเสพยาเสพติดถ้าทำเช่นนี้ไปเรื่อยๆ ก็จะทำให้ผู้นั้นติดยาเสพติดในที่สุด

3) การปฏิบัติไม่ถูกต้องในการใช้ยา การไปซื้อยามารับประทานเองโดยไม่ทราบสรรพคุณยาที่แท้จริง ขนาดยาที่ควรรับประทาน การรับประทานยาเกินจำนวนกว่าที่แพทย์ได้สั่งไว้การรับประทานยาบางชนิดมากเกินไปหรือรับประทานติดต่อกันนานๆ บางครั้งอาจมีอาการถึงตายได้ หรือบางครั้งทำให้เกิดการเสพติดยานั้นได้

1.4.4 สาเหตุอื่นๆ

1) การอยู่ใกล้ชิดกับแหล่งยาเสพติด การอยู่ใกล้แหล่งขายหรือใกล้แหล่งผลิตหรือเป็นผู้ขายหรือผู้ผลิตเอง จึงทำให้มีโอกาสติดยาเสพติดให้โทษนั้นมากกว่าคนทั่วไป

2) การอยู่ใกล้ชิดกับผู้ติดยาเสพติด เมื่อมีเพื่อนสนิทหรือพี่น้องที่ติดยาเสพติดอยู่ผู้นั้นย่อมได้เห็นวิธีการเสพ ของผู้ที่อยู่ใกล้ชิดรวมทั้งใจเห็นพฤติกรรมต่างๆ ของเขาด้วยและยังอาจได้รับคำแนะนำหรือชักชวนจากผู้เสพด้วย จึงมีโอกาสติดได้

3) สภาพแวดล้อมทางสังคม คนบางคนอยู่ในสภาพที่มีปัญหา เช่น ว่างงานยากจน ค่าใช้จ่ายเพิ่มโดยมีรายได้ลดลง หรือคงที่มีหนี้สินมาก ฯลฯ เมื่อแก้ปัญหาต่างๆ เหล่านี้ไม่ได้ก็หันไปใช้ยาเสพติดช่วยผ่อนคลายความรู้สึกในความทุกข์ยากต่างๆ เหล่านี้แม้จะรู้ว่าเป็นชั่วครู่ช่วยยามก็ตาม เช่น กลุ่มใจที่เป็นหนี้สิน ทำให้ไปกินเหล้าหรือสูบกัญชาให้เมาเพื่อที่จะได้ลืมเรื่องหนี้สินบางคนต้องการรายได้เพิ่มขึ้นโดยพยายามทำงานให้หนักและมากขึ้นต่างๆ ที่ร่างกายอ่อนเพลียมากจึงรับประทานยากระตุ้นประสาทเพื่อให้สามารถทำงานต่อไปได้เป็นต้น

4) การเลียนแบบ การที่ไปเห็นผู้ที่ตนสนิทสนมรักใคร่หรือเพื่อนเสพยาเสพติดจึงเห็นว่าเป็นสิ่งน่าลองเป็นสิ่งโก้เก๋เป็นสิ่งแสดงความ เป็นพวกเดียวกัน จึงไปทดลองใช้ยาเสพติดนั้น

5) การประชดชีวิต คนบางคนมีความผิดหวังในชีวิตตนเอง ผิดหวังในชีวิตครอบครัว หรือผิดหวังในชีวิตสังคม เพื่อเป็นการประชดตนเองหรือคนอื่นจึงไปใช้ยาเสพติดจนติดทั้งๆ ที่ทราบว่าเป็นสิ่งไม่ดี

1.5 ลักษณะผู้ติดยาเสพติดและการสังเกตผู้ติดยาเสพติด

ผู้ที่ใช้สารเสพติดจนเกิดภาวะติดสารเสพติดจะส่งผลกระทบต่อผู้ใช้ยาเสพติดทั้งด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านจิตใจของผู้ที่เสพ ซึ่งมีลักษณะของผู้ที่ใช้ยาเสพติด และวิธีการสังเกต ดังนี้

1.5.1 ลักษณะของผู้ที่ใช้ยาเสพติด

1) ตาโรยขาดความกระปรี้กระเปร่า น้ำมูกไหล น้ำตาไหล ริมฝีปากเขียวคล้ำ แห้งแตก

2) เหงื่อออก กลิ่นตัวแรง พุดจาไม่สัมพันธ์กับความเป็นจริง

- 3) บริเวณแขนตามแนวเส้นโลหิต มีร่องรอยการเสพยา โดยการฉีดยาให้เห็น
- 4) ที่ท้องแขนมีรอยแผลเป็นโดยกรีดด้วยของมีคม ตามขวาง
- 5) ใส่แว่นกรองแสงเข้มประจำเพราะมันตาขยาย
- 6) มักสวมเสื้อแขนยาวปกปิดรอยฉีดยา
- 7) มีความต้องการอย่างแรงกล้าที่จะเสพยานั้นต่อไป
อีกเรื่อยๆ
- 8) มีความโน้มเอียงที่จะเพิ่มปริมาณของสิ่งเสพติด ให้มากขึ้นทุกขณะ
- 9) ถ้าถึงเวลาที่เกิดความต้องการแล้วไม่ได้เสพจะเกิดอาการขาดยาหรืออยากยาโดยแสดงออกมา ในลักษณะอาการต่างๆ เช่น หาว อาเจียน น้ำมูกไหล น้ำตาไหล ทูรนทูรายคลุ้มคลั่ง ขาดสติ โมโห ฉุนเฉียว ฯลฯ
- 10) ยาเสพติดนั้นหากเสพอยู่เสมอ ๆ และเป็นเวลานาน จะทำลายสุขภาพของผู้เสพทั้งทางร่างกายและจิตใจ
- 11) ทำให้ร่างกายชুবวมมีโรคแทรกซ้อน และทำให้เกิดอาการทางโรคประสาทและจิตไม่ปกติ

การติดยาเสพติดทางกาย

เป็นการติดยาเสพติดที่ผู้เสพมีความต้องการเสพอย่างรุนแรง ทั้งทางร่างกายและจิตใจ เมื่อถึงเวลาอยากเสพแล้วไม่ได้เสพ จะเกิดอาการผิดปกติอย่างมาก ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งเรียกว่า "อาการขาดยา" เช่น การติดฝิ่น มอร์ฟีน เฮโรอีน เมื่อขาดยาจะมีอาการคลื่นไส้ อาเจียน หาว น้ำมูก น้ำตาไหล นอนไม่หลับ เจ็บปวดทั่วร่างกาย เป็นต้น

การติดยาเสพติดทางใจ

เป็นการติดยาเสพติดเพราะจิตใจเกิดความต้องการ หรือเกิดการติดเป็นนิสัย หากไม่ได้เสพร่างกายก็จะไม่เกิดอาการผิดปกติ หรือทรมานทรมาย แต่อย่างไรก็ตาม จะมีบ้างก็เพียงเกิดอาการหงุดหงิดหรือกระวนกระวายใจเท่านั้น

1.5.2 การสังเกตผู้ติดยาเสพติด

เนื่องจากยาเสพติดทั้งหลาย เมื่อเกิดการเสพติดจะมีผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจของผู้เสพ ซึ่งทำให้ลักษณะ และความสามารถของผู้เสพยาเสพติดเปลี่ยนไปจากเดิมการสังเกตสมาชิกในครอบครัว หากสงสัยว่าสมาชิกในครอบครัวติดยาเสพติดหรือไม่ อาจสังเกตได้จาก

- 1) การใช้เงินสิ้นเปลือง โดยเด็กจะใช้เงินเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ภายในไม่เกิน 1 ปี
- 2) อุบัติการณ์การเสพ อาจพบบุหรี่ยี่มีรอยยับ และมักจะเก็บไว้ต่างหาก หรือพบกระดาษ ฟรอยด์ ไฟแช็ค และหลอด
- 3) มีนิสัยโกหก เด็กจะเริ่มโกหกจากเรื่องเล็กน้อย เช่น เสพยาในห้องน้ำนานแต่โกหกว่าท้องผูก เป็นต้น จนกระทั่งเรื่องที่โกหกจะมีความสำคัญมากขึ้น เช่น โกหกว่าเครื่องประดับหายหรือโรงเรียนบังคับให้ซื้อเครื่องมือที่ราคาแพง เป็นต้น
- 4) มีนิสัยลักขโมย
- 5) มีนิสัยเกียจคร้าน และไม่รับผิดชอบ หลังจากติดยาเสพติดแล้ว ผู้เสพจะมีการเมายาทำให้ลดความตั้งใจ และลดพฤติกรรมต่างๆ ลงไม่สนใจสิ่งแวดล้อมรอบตัว
- 6) ร่างกายไม่แข็งแรงผอมแห้งแรงน้อย เนื่องจากไม่มีอาการอยากรับประทานอาหารเพราะอยู่ในอาการเมายา หรือต้องการพยายามเก็บเงินไว้ เพื่อซื้อยาเสพติดในครั้งต่อไป

7) ขาดความใส่ใจในความเป็นระเบียบเรียบร้อย สกปรก ความใส่ใจในการดูแลความสะอาดร่างกายมักจะลดลง

8) อารมณ์ฉุนเฉียว หงุดหงิดง่าย เอาแต่ใจตัวเอง ผู้ปกครองจะต้องมีความหนักแน่น มีเหตุผล และตั้งอยู่บนพื้นฐานความรัก และความเข้าใจในครอบครัว

9) เก็บตัวไม่ยุ่งสังกับคนอื่นไม่รับรู้ปัญหาภายในบ้าน และใช้ห้องนํ้านาน

10) ติดต่อกับคนแปลกหน้า ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพวกที่เสพยา เสพติดเหมือนกัน

1.6 สถานการณ์การป้องกันการใช้ยาเสพติดในเยาวชน

แนวนโยบายแผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ.2558 – 2562 ยุทธศาสตร์การป้องกันกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดการดำเนินงานป้องกันปัญหายาเสพติดในกลุ่มเสี่ยง โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน และได้เล็งเห็นความสำคัญที่ทุกองค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องร่วมมือทำงานเชิงบูรณาการโดยกำหนดเป็นประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างภูมิคุ้มกันให้เด็กและเยาวชนในสถานศึกษา ต่อการรองรับสภาพปัญหายาเสพติดในสังคม ซึ่งมีเป้าหมายหลักในการดำเนินการกลุ่มใหญ่ที่เด็กวัยรุ่น (13-19 ปี) ที่มีจำนวนมากถึง 6.5 ล้านคน และประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันให้เด็กและเยาวชนนอกสถานศึกษา ซึ่งต้องอาศัยกลยุทธ์ในการทำงานด้วยการสร้างภูมิคุ้มกัน และป้องกันยาเสพติดในกลุ่มปฐมวัยและวัยเด็กด้วยกระบวนการกลุ่มเกลาทางสังคม (Socialization) สร้างความภาคภูมิใจของตนเอง (Self esteem) สติปัญญา (Intelligence) และความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Quotient) การพัฒนาอัตลักษณ์ (Identity) และสร้างจริยธรรม (Moral development) สร้างความเข้มแข็งทางจิตใจ

(Resilience) และสร้างสังคมรอบตัวเข้มแข็งให้กับหน่วยงานที่มีส่วนสัมพันธ์โดยตรงกับเป้าหมาย คือ ครอบครัว ชุมชน โรงเรียน

การแก้ไขปัญหาสุขภาพเสพติดปัจจุบัน ทางภาครัฐและทุกภาคส่วนได้พยายามสร้างเครือข่ายความร่วมมือ และบูรณาการแผนงานในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับนโยบายจนถึงระดับปฏิบัติการในพื้นที่ ทั้งนี้ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ ได้กำหนดนโยบายการแก้ไขปัญหาสุขภาพเสพติด โดยมีกองกำลังสุรศักดิ์มนตรี/กอ.รมน.ภาค 2 สย.1 เป็นหนึ่งในหน่วยงานการปฏิบัติหลัก ในการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติ และได้มีปฏิบัติการประเทศไทยเข้มแข็งชนะยาเสพติดยั่งยืน ภายใต้ยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดและปฏิบัติตามนโยบายและปฏิบัติการของรัฐบาล โดยมุ่งเน้นการบูรณาการ การทำงานในทุกระดับ กับทุกภาคส่วน และต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และสืบเนื่องจากสถานการณ์ปัญหาสุขภาพเสพติดในปัจจุบัน ที่ได้มีการขยายตัวมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มเสี่ยงที่เป็นเด็กและเยาวชน อันเป็นบุคลากรที่เป็นกำลังสำคัญพื้นฐานในการพัฒนาประเทศ ฉะนั้น ในการปฏิบัติจึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาศักยภาพเยาวชนให้มีความรู้ ความสามารถ มีความเข้มแข็ง มีจิตสำนึกในการเป็นผู้นำการป้องกันและเอาชนะยาเสพติด โดยต้องอาศัยความร่วมมือในการทำงานระหว่างหน่วยงานด้านความมั่นคง หน่วยงานด้านการศึกษา และผู้เกี่ยวข้องจากทุกภาคส่วนเพื่อให้เกิดพัฒนางานด้านการป้องกันยาเสพติดอย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 2

กิจกรรมการป้องกันการใช้ยาเสพติดในเยาวชน

2.1 บทบาทของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

2.1.1. การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย

โดยกลุ่มเป้าหมายในการจัดการฝึกอบรมทูตเยาวชนด้านยาเสพติด ใช้เกณฑ์ต่อไปนี้

เกณฑ์ของผู้เข้ารับการอบรมทูตเยาวชนด้านยาเสพติด

- 1) เยาวชนทั้งเพศชายและเพศหญิง
- 2) อายุไม่เกิน 18 ปี

3) เป็นกลุ่มเยาวชนระดับแกนนำที่ลงทะเบียนในเครือข่ายเยาวชนป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด ที่อยู่ในความรับผิดชอบการดำเนินงานด้านยาเสพติดของกองกำลังสุรศักดิ์มนตรี/กอ.รมน.ภาค 2 สย.1 ในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดน ได้แก่ เลย หนองคาย บึงกาฬ นครพนม และ มุกดาหาร ประจำปีงบประมาณ 2562

- 4) สนใจเข้าร่วมโครงการวิจัย

2.1.2 บทบาทของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

- 1) เข้าร่วมฝึกอบรมในโครงการจนครบตามระยะที่กำหนด
- 2) ให้ความร่วมมือในทุกกิจกรรมในโครงการ
- 3) เผยแพร่ความรู้เรื่องยาเสพติดเพื่อต้านยาเสพติดแก่เยาวชน

หลังเสร็จสิ้นการฝึกอบรมร่วมกับเครือข่ายแกนนำทูตเยาวชนด้านยาเสพติด

2.2 การจัดกิจกรรมในการอบรมเชิงปฏิบัติการ

การแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มเยาวชนนับวันจะมีรูปแบบที่หลากหลาย ซับซ้อนซึ่งการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดอย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องรู้เท่าทันปัญหา และสามารถคาดการณ์แนวโน้มเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้อย่างแม่นยำ เพื่อเตรียมการป้องกัน แก้ไขปัญหาและเฝ้าระวังปัญหาได้อย่างถูกต้องและทันที่ที่เยาวชนเป็นผู้เกี่ยวข้องและใกล้ชิดกับปัญหา การให้เยาวชนมีส่วนร่วมรับรู้ปัญหาและมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นการสร้างแนวร่วมการทำงาน ส่งผลให้การดำเนินงานด้านยาเสพติดได้รับความร่วมมือเป็นที่ยอมรับและง่ายต่อการขยายผลวงกว้างไปยังเยาวชนทั่วไปการพัฒนาศักยภาพทูตเยาวชนด้านยาเสพติดในการจัดกิจกรรมนอกจากจะเป็นการส่งเสริมประสบการณ์ยังเป็นการพัฒนาทักษะในการนำไปถ่ายทอดต่อแก่เยาวชนในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดน ได้แก่ เลย หนองคาย บึงกาฬ นครพนม และมุกดาหาร ซึ่งจะนำไปสู่การลดปัญหาการแพร่ระบาดในกลุ่มเยาวชนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

2.2.1 จุดมุ่งหมายการฝึกอบรม

1) เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ถึงโทษและอันตรายของยาเสพติด

2) เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีทักษะในการปฏิบัติตัวให้ห่างไกลยาเสพติดและมีทักษะการถ่ายทอดความรู้ และเฝ้าระวังบุคคลคนรอบข้างในการยุ่งเกี่ยวกับการใช้ยาเสพติด

2.2.2 โครงสร้างของกิจกรรมการฝึกอบรม

โครงสร้างของกิจกรรมการฝึกอบรมทูตเยาวชนด้านยาเสพติดในการป้องกันการใช้ยาเสพติด ประกอบด้วยกิจกรรมด้านยาเสพติดที่จัดให้ผู้เข้าร่วมอบรมแกนนำทูตเยาวชนด้านยาเสพติด ดังนี้

1) การชี้แจงบทบาทผู้เข้าร่วมอบรมแกนนำทูตเยาวชน
ด้านยาเสพติด

2) แนวทางการจัดกิจกรรมและแนวปฏิบัติเพื่อป้องกัน
ยาเสพติดในกลุ่มเยาวชน 10 กิจกรรม

2.1) กิจกรรมการละลายพฤติกรรม

2.2) กิจกรรมกีฬาสัมพันธ์

2.3) กิจกรรมการอบรมความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด

2.4) กิจกรรมการแสดงความสามารถ

2.5) กิจกรรมระดมสมอง/อภิปราย/บทบาทสมมติ
เรื่อง โทษพิษภัยของยาเสพติด

2.6) กิจกรรมการฝึกทำสมาธิ

2.7) กิจกรรมอภิปรายและวิเคราะห์สถานการณ์ที่
ก่อให้เกิดความเสี่ยงในการใช้ยาเสพติด

2.8) กิจกรรมการฝึกปฏิบัติทักษะการปฏิเสธ

2.9) กิจกรรมระดมสมอง/อภิปราย/ทำแผนผัง

ความคิด เรื่อง รู้คุณค่าของตนเองโดยไม่พึ่งยาเสพติด

2.10) กิจกรรมระดมสมองและอภิปรายแนวปฏิบัติ

ในการเป็นแกนนำดำเนินกิจกรรมด้านยาเสพติด

2.3 การวัดและประเมินผลการอบรม แผนการจัดกิจกรรม

การประเมินผลการฝึกอบรม มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบพื้นฐาน
ความก้าวหน้าและความสำเร็จในการฝึกอบรมได้กำหนดการประเมินผลไว้
ดังนี้

1) การวัดความรู้ก่อนการฝึกอบรม โดยการทดสอบวัดความรู้ผู้เข้า
ฝึกอบรมโดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ ก่อนฝึกอบรม

2) การประเมินระหว่างการฝึกอบรม โดยการสังเกตพฤติกรรม
และการมีส่วนร่วมของผู้เข้ารับฝึกอบรม

3) การวัดความรู้หลังการฝึกอบรม โดยการทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจผู้เข้าฝึกอบรม โดยใช้แบบทดสอบวัดหลังอบรม

การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการอบรม และการประเมินผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเป็นการวัดและประเมินผลก่อนและหลังการใช้หลักสูตรฝึกอบรม โดยวัดจากแบบทดสอบ ดังนี้ คือ

1. ส่วนที่ 1 แบบสอบถามลักษณะทั่วไปของผู้เข้ารับการอบรม
2. ส่วนที่ 2 แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดก่อน-หลังอบรม
3. ส่วนที่ 3 แบบวัดเจตคติเกี่ยวกับยาเสพติด
4. ส่วนที่ 4 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมที่มีต่อการเข้าร่วมโครงการ

1. กิจกรรมการละลายพฤติกรรม

ระยะเวลาที่อบรม 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การละลายพฤติกรรม คือ กระบวนการหรือกิจกรรมที่จัดขึ้น เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้มีโอกาสแสดงความเป็นตัวเองทำความรู้จัก ผ่อนคลาย ลดอคติความรู้สึกกังวลไม่ปลอดภัยและเปิดเผยตัวเองออกมา ให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มได้รู้จักกันมากขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อส่งเสริมการรู้จักกันของผู้เข้ารับการอบรม
2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้มีโอกาสเปิดเผยความเป็นตัวเอง
3. เพื่อก่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
4. เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร

กิจกรรมการอบรม

1. นำเข้าสู่บทเรียนโดยวิทยากรสุ่มถามผู้เข้ารับการอบรม 3-4 คน เกี่ยวกับ ประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมการละลายพฤติกรรมที่เคยร่วมที่ผ่านมา

2. วิทยาการดำเนินกิจกรรมละลายพฤติกรรม ได้แก่

<p>เสริมสร้างทักษะ การสื่อสารประสานงาน (เกมฝูงวานร) ใช้เวลา 10-20 นาที</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) จัดให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเรียงกันเป็นวงกลมหรือรูปตัว ยู ตามความเหมาะสม 2) ผู้นำกิจกรรมแจ้งกฎและกติกาในการเล่น และกำหนดผู้ที่จะเริ่มเป็นคนแรก 3) ผู้เล่นคนแรกจะร้องว่า “ลิง 1 ตัว” ผู้เล่นคนต่อไปจะอยู่ติดกับคนแรกจะซ้ำหรือหากก็ได้จะต้องกระโดดทำท่าลิงไปข้างหน้า 1 ครั้ง พร้อมร้องว่า “กระโดด 1 ครั้ง” คนที่สามก็จะกระโดดทำท่าลิงไปข้างหน้า 1 ครั้งพร้อมร้องเสียงลิง 1 ครั้ง “เจี๊ยก” เป็นอันครบลิง 1 ตัว 4) โดยที่ผู้นำกิจกรรมจะกำหนดเองตามความเหมาะสมกับคนเล่นว่าจะใช้ลิงกี่ตัว
<p>สร้างความสนุก สร้างจินตนาการ (เกมเชื้อโรค) ใช้เวลา 10-20 นาที</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) ผู้เล่นนั่งเป็นวงกลม ตรงกลางมีขวดเปล่าพร้อมฝาปิดวางอยู่ 2) ผู้ดำเนินเกมเข้าไปตรงกลางอธิบายว่า ขวดนี้มีเชื้อโรคอยู่ใครก็ตามที่เปิดฝาขวดนี้จะได้รับเชื้อโรคนั้นและมีอาการแตกต่างกัน ออกไป หากผู้ติดเชื้อไปแตะใครคนนั้นจะได้รับเชื้อโรคไปด้วย 3) ผู้ดำเนินเกมเปิดขวด แสดงอาการของโรค (เช่น คันทิ้งตัว หัวเราะไม่หยุด มือสั่น) ค่อยๆ คลานกลับมาแตะผู้เล่นคนอื่นๆ ผู้เล่นที่ถูกแตะต้องแสดงอาการเดียวกันกับผู้ที่แตะแล้วคลานไปแตะขวดตรงกลางแล้วคลานกลับมาด้วยอาการใหม่ๆ และผู้เล่นคนอื่นๆ ต่อไป

<p>สร้างความเชื่อมั่น มุ่งมั่น สู่เป้าหมาย (เกมโยนเหรียญลงแก้ว) ใช้เวลา 10-20 นาที</p>	<p>1) ให้สมาชิกทีละคน โยนเหรียญลงในแก้วโยนลง 1 เหรียญ ได้ 10 คะแนนโยนครบ 3 เหรียญให้สมาชิกคนต่อไปโยนจนครบทั้งกลุ่ม</p> <p>2) รวมคะแนนของสมาชิกทุกคนในกลุ่มเปรียบเทียบกับกลุ่มอื่นๆกลุ่มไหนคะแนนมากที่สุดเป็นฝ่ายชนะ</p>
<p>สร้างความสนุก รู้จักกันมากขึ้น (เกมลูกบอลกระดาษ) ใช้เวลา 10-20 นาที</p>	<p>1) เขียนคำถามหรือคำสั่งไว้ในกระดาษทุกแผ่นขยำกระดาษเป็นวงกลมซ้อนๆกันจนได้ลูกบอลกระดาษลูกใหญ่</p> <p>2) ผู้ดำเนินการเกมเข้าไปตรงกลางอธิบายว่าขวดนี้มีเชื้อโรคอยู่ใครก็ตามที่เปิดฝาขวดนี้จะได้รับเชื้อโรคนั้นและมีอาการแตกต่างกันออกไป หากผู้ติดเชื้อไปแต่ใครคนนั้นจะได้รับเชื้อลูกไปด้วย</p> <p>3) ผู้ดำเนินเกมเปิดขวดแสดงอาการของโรค (เช่น คันทิ้งตัว หัวเราะไม่หยุด มือสั่น) ค่อยๆ คลานกลับมาแต่ผู้เล่นอื่นๆ ผู้เล่นที่ถูกแต่ต้องแสดงอาการเดียวกันกับผู้ไปแล้วคนไปแต่ปวดตรงกลางแล้วค้ำกลับมาด้วยอาการใหม่ๆ แต่ผู้เล่นคนอื่นต่อไป</p>

<p>สร้างความเชื่อมั่น มุ่งมั่น สู่เป้าหมาย (เกมโยนเหรียญลงแก้ว) ใช้เวลา 10-20 นาที</p>	<p>1) ให้สมาชิกทีละคน โยนเหรียญลงในแก้วโยนลง 1 เหรียญ ได้ 10 คะแนน โยนครบ 3 เหรียญให้ สมาชิกคนต่อไปโยนจนครบทั้งกลุ่ม 2) รวมคะแนนของสมาชิกทุกคนในกลุ่ม เปรียบเทียบกับกลุ่มอื่นๆ กลุ่มไหนคะแนนมาก ที่สุดเป็นฝ่ายชนะ</p>
<p>สร้างความสนุก รู้จักกัน มากขึ้น (เกมลูกบอล กระดาษ) ใช้เวลา 10-20 นาที</p>	<p>1) เขียนคำถามหรือคำสั่งไว้ในกระดาษทุกแผ่น ขยำกระดาษเป็นวงกลมซ้อนๆ กันจนได้ลูกบอล กระดาษลูกใหญ่ 2) ผู้เล่นนั่งเป็นวงกลม เปิดเพลง เปิดเพลง ส่งลูก บอลกระดาษไปเรื่อยๆ เพลงหยุดกระดาษอยู่ที่ใคร คนนั้น เปิดกระดาษชั้นแรกอ่าน อ่านแล้วทำตาม คำสั่งหรือตอบคำถาม *ในกระดาษอาจเขียนดังนี้ ความคาดหวังในการ มาร่วมกิจกรรม สิ่งที่ชอบ สิ่งที่ทำเมื่อวาน สัตว์เลี้ยง โปรด ความฝันสูงสุด จังหวะเพลงหนึ่งเพลง สิ่ง ที่ประทับใจในชีวิต เป็นต้น</p>

3. แบ่งกลุ่มผู้เข้ารับการอบรม กลุ่มละ 8 คน ทำกิจกรรมละลายพฤติกรรม
 4. ให้ผู้เข้ารับการอบรมแต่ละกลุ่มสรุปข้อคิดที่ได้จากการร่วมกิจกรรม
- สื่อการสอน**

1. เอกสารประกอบการบรรยาย
2. สไลด์ประกอบการบรรยาย (Power point)

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและการมีส่วนร่วม
2. สังเกตจากการฝึกปฏิบัติ

2. กิจกรรมกีฬาสัมพันธ์

ระยะเวลาที่อบรม 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การออกกำลังกายและการเล่นกีฬาเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพชีวิตเนื่องจากในปัจจุบันสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วทำให้ไม่มีเวลาออกกำลังกายหรือเล่นกีฬาส่งผลทำให้สุขภาพร่างกายอ่อนแอและหันไปพึ่งพาสิ่งเสพติดมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เพิ่มมากขึ้น การจัดกีฬาสัมพันธ์เป็นกิจกรรมที่ทำให้ร่างกายแข็งแรง จิตใจร่าเริง สนุกสนาน รู้แพ้ รู้ชนะ ไม่เอาัดเอาเปรียบ ให้อภัยซึ่งกันและกัน และก่อให้เกิดความสามัคคีกลมเกลียว

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ตระหนักถึงประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาสัมพันธ์
2. ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

กิจกรรมการอบรม

1. นำเข้าสู่บทเรียนโดยวิทยากรถามผู้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับ “ประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาสัมพันธ์” สุ่มถาม 3-4 คน

2. วิทยากรแบ่งกลุ่มผู้เข้ารับการอบรม กลุ่มละ 8 คน ให้เล่นกีฬา ร่วมกันตามความสนใจ เช่น ฟุตบอล วอลเลย์บอล บาสเกตบอล และ ตะกร้อ เป็นต้น โดยให้สมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วมในกิจกรรมกีฬาสัมพันธ์

ทุกคน

4. วิทยากรสุ่มถามสมาชิกให้แต่ละกลุ่มถึงสิ่งที่ได้รับจากการทำ กิจกรรมกีฬาสัมพันธ์

5. วิทยากรสรุปสิ่งที่ได้รับจากการทำกิจกรรมกีฬาสัมพันธ์

สื่อการสอน

1. เอกสารและสไลด์ประกอบการบรรยาย (Power point)

2. กระดาษ

3. สนามกีฬา

4. อุปกรณ์กีฬา เช่น ฟุตบอล วอลเลย์บอล บาสเกตบอล และ ตะกร้อ เป็นต้น

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและการมีส่วนร่วม

2. สังเกตจากการฝึกปฏิบัติ

3. กิจกรรมการบรรยาย เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด

ระยะเวลาที่อบรม 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

ผู้ติดสิ่งเสพติดนอกจากจะทำลาย สุขภาพกายสุขภาพจิตและชีวิตแล้ว ยังเป็นปัญหาร้ายแรงแก่สังคมด้วย การเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งเสพติดช่วยให้เข้าใจที่ครอบคลุมเกี่ยวกับยาเสพติดและถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดที่แก่บุคคลอื่น ๆ ได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. มีความรู้ ความเข้าใจลักษณะของสิ่งเสพติดประเภทต่าง ๆ
2. ตระหนักถึงโทษและอันตรายของสิ่งเสพติด

กิจกรรมการอบรม

1. นำเข้าสู่บทเรียนโดยวิทยากรถามผู้เข้ารับการอบรมว่า “ในโรงเรียนหรือพื้นที่ที่ผู้เข้ารับการอบรมอาศัยอยู่มีการแพร่ระบาดของสารเสพติดมากน้อยขนาดไหน และมีสารเสพติดอะไรบ้างที่กำลังแพร่ระบาดอยู่ในขณะนี้” สุ่มถาม 3-4 คน
2. วิทยากรถามผู้เข้ารับการอบรมว่า “ยาเสพติดที่ผู้เข้ารับการอบรมกล่าวถึงมีโทษอย่างไร” สุ่มถาม 3-5 คน
3. วิทยากรบรรยายความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับยาเสพติด และโทษของสิ่งเสพติดแต่ละชนิด

4. แบ่งกลุ่มผู้เข้ารับการอบรม กลุ่มละ 8 คน ร่วมกันอภิปรายถึงโทษของยาเสพติดให้ได้มากที่สุด
5. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอ
6. สรุปความรู้เกี่ยวกับโทษและอันตรายของการใช้สิ่งเสพติด
7. วิทยากรถามผู้เข้ารับการอบรมว่า “ในฐานะทูตเยาวชนชนด้านยาเสพติดท่านจะมีวิธีการอย่างไรในการถ่ายทอดความรู้เรื่องยาเสพติดแก่บุคคลคนอื่นอย่างไร” สุ่มถาม 3-4 คน

สื่อการสอน

1. เอกสารและสไลด์ประกอบการบรรยาย (Power point)
2. กระดาษ

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและการมีส่วนร่วม
2. สังเกตจากการฝึกปฏิบัติ

4. กิจกรรมการแสดงความสามารถตามความถนัด

ระยะเวลาที่อบรม 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

ความสามารถต่างๆ ย่อมมีอยู่ในบุคคลแตกต่างกันไป การฝึกให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ทำกิจกรรมที่เป็นความถนัดเฉพาะตัวเชิงสร้างสรรค์ เป็นการดึงศักยภาพของผู้เข้ารับการอบรมออกมา เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมทำกิจกรรมที่เหมาะสม และชื่นชอบ โดยไม่ต้องพึ่งยาเสพติด

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ผู้เข้ารับการอบรมได้แสดงความสามารถตามความถนัด
2. ผู้เข้ารับการอบรมสามารถแยกแยะกิจกรรมทางเลือกที่เหมาะสม

กิจกรรมการอบรม

1. วิทยากรถามผู้เข้าอบรมว่า “ความสามารถที่ตนเองถนัดมีอะไรบ้าง” วิทยากรสุ่มถาม 3-5 คน
2. แบ่งกลุ่มๆละ 8 คน ร่วมระดมสมองตามประเด็นในใบงานที่ 1
3. ตัวแทนกลุ่ม/ทุกคนในกลุ่มแสดงความสามารถที่ถนัด
4. วิทยากรรวบรวมข้อสรุป และอภิปรายร่วมกันเพิ่มเติม

สื่อการสอน

ใบงาน

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและการแสดงความรู้สึกในกลุ่ม
2. สังเกตการมีส่วนร่วมในกลุ่ม

ใบงานที่ 1 เรื่อง กิจกรรมการแสดงความสามารถตามความถนัด
 คำแนะนำ ให้รวมกลุ่มๆ ละ 8 คน ร่วมระดมสมองเพื่อให้ได้
 ข้อเสนอตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย แล้วส่งตัวแทนนำเสนอ

1. ให้ผู้เข้ารับการอบรมแสดงความสามารถที่ถนัด 1 กิจกรรม
 เพื่อใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ และไม่พึ่งยาเสพติด

2. ให้ผู้เข้ารับการอบรมแสดงความสามารถที่ตนเองถนัด เป็น
 กิจกรรมทางเลือกที่ผู้เข้ารับการอบรมควรได้รับการส่งเสริม
 สนับสนุนให้ได้แสดงออก เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
 และเป็นสิ่งที่ผู้เข้ารับการอบรมเกิดความรู้สึภาคภูมิใจในตนเอง
 ซึ่งจะเป็นทางเลือกหนึ่งที่ส่งเสริมให้เยาวชนไม่ใช้เวลาไปยุ่ง
 เกี่ยวกับยาเสพติด โดยวิทยากรยกตัวอย่าง กิจกรรมทางเลือก เช่น

- 1) ร้องเพลงหรือเล่นดนตรี
- 2) เต้นรำ ฟ้อนรำ
- 3) เล่นกีฬา เช่น ฟุตบอล ปิงปอง แบดมินตัน วอลเลย์บอล
 บาสเกตบอล เป็นต้น
- 4) โต้วาที
- 5) อื่นๆ

5. กิจกรรมระดมสมอง/อภิปราย/บทบาทสมมติ เรื่อง โทษพิษภัยของยาเสพติด

ระยะเวลาที่อบรม 1.30 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การวิเคราะห์สภาพปัญหา สาเหตุของการใช้ยาเสพติด และการแพร่ระบาดของยาเสพติดอย่างครอบคลุม จะทำให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถเสนอแนะวิธีการที่หลากหลายในการป้องกัน การใช้ยาเสพติด และการแพร่ระบาดของยาเสพติด

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. วิเคราะห์สาเหตุและปัญหาที่เกิดจากการใช้ยาเสพติด
2. ผู้เข้ารับการอบรมตระหนักถึงโทษของการใช้ยาเสพติด

กิจกรรมการอบรม

1. วิทยากรกล่าวนำกิจกรรมว่า “ผู้รับการอบรมทราบหรือไม่ว่ามีการระบาดของยาเสพติดในกลุ่มเยาวชนมากน้อยขนาดไหน” สุ่มถามผู้เข้ารับการอบรม 3-5 คน แล้วถามต่อว่า “ท่านทราบหรือไม่ว่า อะไรเป็นสาเหตุให้เยาวชนติดยาเสพติด” สุ่มถามผู้เข้ารับการอบรม 2-3 คน

2. แบ่งกลุ่มผู้เข้ารับการอบรม กลุ่มละ 8 คน ให้ระดมสมองร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็นตามประเด็นในใบงานและสุ่ม 1-2 กลุ่ม ให้แสดงบทบาทสมมุติตามประเด็นในใบงานที่กลุ่มได้รับมอบหมาย

3. ตัวแทนกลุ่มทั้ง 6กลุ่ม นำเสนอผลการระดมสมอง และร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็นตามประเด็นในใบงาน วิทยากรรวบรวมข้อสรุป และอภิปรายเพิ่มเติม

4. วิทยากรสุ่ม 1-2 กลุ่ม ให้แสดงบทบาทสมมุติตามประเด็นในใบงานที่กลุ่มได้รับมอบหมาย

5. วิทยากรและผู้เข้ารับการอบรมร่วมกันสรุปถึงโทษและผลกระทบของการใช้ยาเสพติด ต่อตนเอง ครอบครัว สังคมประเทศชาติ

สื่อการสอน

ใบงาน

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจขณะระดมสมองอภิปรายการแสดงความคิดเห็นและแสดงบทบาทสมมุติ
2. สังเกตจากการตอบคำถามในแต่ละประเด็น
3. จากการรายงานผลของแต่ละกลุ่ม

ใบงาน

คำแนะนำ ให้ผู้เข้ารับการอบรมรวมกลุ่ม 8 คน ร่วมอภิปรายเพื่อให้ได้ข้อสรุป ตามหัวข้อที่วิทยากรมอบหมาย แล้วส่งตัวแทนนำเสนอในกลุ่มใหญ่ให้ผู้เข้ารับการอบรมอ่านสถานการณ์ต่างๆ และให้ช่วยกันอภิปรายว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นมีสาเหตุจากอะไร และก่อให้เกิดปัญหาอะไรตามมา

กลุ่มที่ 1-2

ศักดิ์เรียนจบแล้วแต่ยังไม่มียานพาหนะ ขวัญไปดื่มเบียร์ที่ร้านอาหารแห่งหนึ่ง เมื่อศักดิ์เมาได้ที่ ขวัญก็ชวนศักดิ์กลับบ้านและขอตัวไปซื้อของในร้านใกล้ ๆ ปล่อยให้ศักดิ์ยืนรออยู่หน้าร้าน มีชายคนหนึ่งเดินมาพูดจาแทะโลมและทำท่าจะลวนลามขวัญ ศักดิ์จึงเดินเข้าไปผลักไหล่ จึงเกิดการต่อสู้ศักดิ์เห็นท่าว่าตัวเองจะสู้ไม่ได้ จึงชักมีดแทงชายคนนั้น

กลุ่มที่ 3-4

จอมเป็นช่างก่อสร้างตงงานเกิดความเครียด เลยไปดื่มเหล้าและเสพยาบ้า จึงเกิดอาการคลุ้มคลั่งและทะเลาะกับเพื่อน ด้วยอารมณ์ชั่ววูบ จอมคว้าเหล็กมากระหน่ำตีเพื่อนตายคางเหล้า แต่หนีไม่รอด ถูกตำรวจจับได้ในที่สุด

กลุ่มที่ 5-6

หนุ่มดวงตกลูกไล่ออกจากงาน จึงหันไปใช้ยาบ้า และแอบงัดบ้านเข้าไปขโมยของเจ้าของบ้านตื่นมาเห็นเข้า เลยยิงด้วยปืนลูกซองอาการสาหัส

6. กิจกรรมการอภิปรายและวิเคราะห์สถานการณ์ ที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงในการใช้ยาเสพติด

ระยะเวลาที่อบรม 1.30 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้องและเหมาะสมให้กับเยาวชน ตลอดจนการเรียนรู้การรู้จักเลือกคบเพื่อนที่ดีจะทำให้ไม่พาดตัวเองเข้าไปตกอยู่สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดจะทำให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถให้ข้อเสนอแนะค่านิยมที่ถูกต้องและเหมาะสมให้กับเยาวชน รู้จักเลือกคบเพื่อนที่ดี และไม่พาดตัวเองเข้าไปอยู่สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. วิเคราะห์สถานที่และสถานการณ์ที่นำไปสู่การใช้ยาเสพติด
2. มีค่านิยมที่ถูกต้องและเหมาะสมโดยไม่พึ่งยาเสพติด
3. มีแนวทางในการเลือกคบเพื่อนที่ดี

กิจกรรมการอบรม

1. ผู้เข้ารับการอบรมแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 8 คน ให้แต่ละกลุ่มเลือกพื้นที่ผู้เข้ารับการอบรมอาศัยอยู่ 1 หมู่บ้าน/ชุมชน แล้วช่วยกันวาดแผนที่หมู่บ้านหรือชุมชน และวิเคราะห์ปัญหาที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงในการใช้ยาเสพติด

2. จากนั้นให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันทำสัญลักษณ์แทนพื้นที่สร้างสรรค์และพื้นที่ไม่สร้างสรรค์ พร้อมเหตุผลประกอบ

3. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอแผนที่พื้นที่สร้างสรรค์และพื้นที่ไม่สร้างสรรค์

4. วิทยากรและผู้เข้ารับการอบรมร่วมกันสรุปพื้นที่สร้างสรรค์และพื้นที่ไม่สร้างสรรค์

5. วิทยากรให้ผู้เข้ารับการอบรมแต่ละกลุ่มช่วยกันระดมสมองเพื่ออภิปรายและวิเคราะห์สถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่จะนำไปสู่การเสพยาเสพติดว่ามีสถานการณ์และเหตุการณ์อะไรบ้าง

6. วิทยากรให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันระดมให้มากที่สุด โดยบันทึกไว้

7. เลือกสถานการณ์และเหตุการณ์ ที่สมาชิกในกลุ่มลงมติว่ามีความเสี่ยงมาก 3 อันดับ ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลการจัดอันดับต่อที่ประชุมใหญ่

8. วิทยากรและผู้เข้ารับการอบรมร่วมกันสรุปสถานการณ์และเหตุการณ์ที่นำไปสู่การเสพยาเสพติดได้

สื่อการสอน

1. กระดาษ

2. แนวคิดที่ได้

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและการแสดงความคิดเห็น

2. สังเกตการณ์มีส่วนร่วมในกลุ่ม

3. จากรายงานผลงานกลุ่ม

7. กิจกรรมการฝึกทำสมาธิ

ระยะเวลาที่อบรม 2 ชั่วโมง (2 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง)

สาระสำคัญ

สมาธิ คือ ความตั้งใจมั่น เป็นสภาพที่อารมณ์มั่นคง คงที่ อย่างต่อเนื่อง หรือ อากาโรที่ใจหยุดนิ่งแน่วแน่ ไม่ซัดส่ายไปมา เป็นอาการที่ใจสงบรวมเป็นหนึ่งแน่วแน่ อันจะก่อให้เกิดทั้งกำลังใจ ทำให้คิดอะไรได้รวดเร็วถูกต้อง และเลือกคิดแต่ในสิ่งที่ดีเท่านั้นจะเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดี กระจกเงากระเบื้องประปรี้กระเป่า มีความมองอาจส่งผ่าเผย ผิพรรณผ่องใส มีความมั่นคงทางอารมณ์ หนักแน่น เยือกเย็น และเชื่อมั่นในตนเอง ช่วยให้คลายเครียด เป็นเครื่องเสริมประสิทธิภาพในการทำงาน และการศึกษาเล่าเรียนสามารถคุ้มครองตนให้พ้นจากความชั่วทั้งหลายได้ เป็นผู้ที่มีความประพฤติดีเนื่องจากจิตใจดี ทำให้ร่างกายประพฤติ ทางกายและวาจาดีตามไปด้วยดังนั้นผู้ที่ทำสมาธิประจำจึงเป็นผู้ที่สามารถแยกแยะชั่วดีได้ และจะไม่หันไปพึ่งยาเสพติด

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมทำสมาธิได้ถูกต้อง
2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมทราบประโยชน์ของสมาธิ
3. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้สร้างพลังจิต

กิจกรรมการอบรม

1. นำเข้าสู่บทเรียนโดยวิทยากรถามผู้เข้ารับการอบรมว่า “ท่านเคยทำสมาธิหรือไม่” “ทำไมต้องทำสมาธิ” สุ่มถาม 3-4 คน
2. วิทยากรถามผู้เข้ารับการอบรมว่า “สมาธิมีประโยชน์อย่างไร” สุ่มถาม 3-4 คน
3. วิทยากรบรรยายหลักการทำสมาธิ ประโยชน์ของการทำสมาธิ ขั้นตอนการทำสมาธิ
4. วิทยากรสาธิตการทำสมาธิอย่างง่าย และให้ผู้เข้ารับการอบรม ปฏิบัติตาม
5. วิทยากรให้ผู้เข้ารับการอบรมทำสมาธิ 5-10 นาที
6. วิทยากรถามผู้เข้ารับการอบรมว่า “ในฐานะพุทธะชาวชนท่านจะนำหลักการทำสมาธิไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร และมีวิธีการในการแนะนำผู้อื่นในการทำสมาธิอย่างไร” สุ่มถาม 3-4 คน

สื่อการสอน

1. เอกสารและสไลด์ประกอบการบรรยาย (Power point)
2. เบาะรองนั่ง

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและการมีส่วนร่วม
2. สังเกตจากการฝึกปฏิบัติ

8.กิจกรรมการฝึกทักษะการปฏิเสธ

ระยะเวลาที่อบรม 3 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การปฏิเสธเป็นสิทธิส่วนบุคคลของทุกคน การที่เยาวชนสามารถปฏิเสธการชวนของเพื่อนในสถานการณ์ที่อาจถูกชักจูงให้ลองเสพสารเสพติดได้สำเร็จ จะช่วยป้องกันตนเองจากพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ ได้จะทำให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถให้ข้อเสนอแนะการปฏิเสธการชวนของเพื่อนที่ไม่เหมาะสมให้กับเยาวชนไม่ให้ถูกชักจูงให้ลองเสพสารเสพติด

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ผู้เข้ารับการอบรมสามารถบอกสถานการณ์ที่ควรปฏิเสธได้
2. ผู้เข้ารับการอบรมสามารถปฏิเสธเพื่อนในสถานการณ์ที่ควรปฏิเสธได้ถูกต้องตามหลักการปฏิเสธ
3. ผู้เข้ารับการอบรมสามารถแสดงการปฏิเสธได้ถูกต้องตามขั้นตอนของหลักการปฏิเสธ

กิจกรรมการอบรม

1. วิทยากรนำเข้าสู่กิจกรรมว่า การปฏิเสธเป็นสิทธิส่วนบุคคล เมื่อเราไม่ชอบไม่เห็นด้วยสามารถปฏิเสธได้ และถามผู้เข้ารับการอบรมว่า “ผู้เข้ารับการอบรมเคยปฏิเสธเพื่อนบ้างหรือไม่ สถานการณ์ใดบ้าง”
 สุ่มถามผู้เข้ารับการอบรม 3-5 คน

2. ให้ผู้เข้ารับการอบรม 4 คน (วิทยากรเตรียมไว้ล่วงหน้า) แสดงบทบาทสมมติตามสถานการณ์จำลอง
3. ให้ผู้เข้ารับการอบรมแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 8 คน ร่วมกันทำใบงานที่ 1 เรื่อง การปฏิเสธและหาทางออก
 4. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอหน้าชั้น
 5. วิทยากรสรุปสถานการณ์ที่ควรปฏิเสธ
 6. วิทยากรบรรยายประกอบใบความรู้หลักการปฏิเสธ
 7. ผู้เข้ารับการอบรมแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 8 คน ร่วมกันปฏิบัติงานตามใบงานที่ 2
 8. ให้แต่ละกลุ่ม แสดงบทบาทสมมติ ตามบทที่กลุ่มช่วยกันคิด
 9. วิทยากรและผู้เข้ารับการอบรมร่วมกันสรุป

สื่อการสอน

1. สถานการณ์จำลอง เรื่อง ไม่ลองไม่รู้ จริงหรือ
2. ใบงาน
3. เอกสารประกอบคำบรรยาย เรื่อง หลักการปฏิเสธ

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในกลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่
2. สังเกตจากการฝึกปฏิบัติของผู้เข้ารับการอบรม

ใบงานที่ 1

คำแนะนำ จากสถานการณ์ให้ผู้เข้ารับการอบรมแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 8 คน ร่วมกันอภิปรายจนได้

ข้อสรุป แล้วเตรียมตัวแทนกลุ่ม 1 คน รายงานหน้าชั้น

1. เหตุผลข้อใดจึงปฏิเสธเพื่อน
2. การปฏิเสธที่เห็นการปฏิเสธที่ดี (เพื่อนไม่โกรธ) หรือไม่ เพราะเหตุใด
3. สถานการณ์ใดบ้างที่ควรปฏิเสธเพื่อน ให้ผู้เข้ารับการอบรม ยกตัวอย่างกลุ่มละ 3 สถานการณ์

ใบงานที่ 2

คำแนะนำ ให้ผู้เข้ารับการอบรมแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 8 คน เพื่อฝึกทักษะการปฏิเสธตามหลักการปฏิเสธกลุ่มละ 1 สถานการณ์ โดยคิดบทสนทนาเอง แล้วเตรียมแสดงให้เพื่อนดูหน้าชั้น

สถานการณ์ที่ 1 เมื่อเพื่อนชวนหนีเรียน

สถานการณ์ที่ 2 เมื่อเพื่อนชวนเสพยาบ้า

สถานการณ์ที่ 3 เมื่อเพื่อนชวนขายยาบ้า

สถานการณ์ที่ 4 เมื่อเพื่อนชวนให้ดื่มเหล้า

สถานการณ์ที่ 5 เมื่อเพื่อนชวนให้สูบบุหรี่

สถานการณ์จำลอง เรื่อง ไม่ลองไม่รู้ จริงหรือ

สถานการณ์จำลองนี้ใช้สำหรับตัวแทนผู้เข้ารับการอบรมแสดงบทบาทสมมติ โดยวิทยากรเตรียมผู้เข้ารับการอบรมไว้ก่อนชั่วโมงสอน เพื่อฝึกซ้อมบทสนทนาให้มีความชำนาญ เมื่อถึงขั้นตอนการแสดงบทบาทสมมติจึงเชิญผู้เข้ารับการอบรมที่เตรียมไว้ออกไปแสดงหน้าชั้น

ใบความรู้เรื่อง หลักการปฏิเสธ

1. ปฏิเสธอย่างจริงจังทั้งท่าทาง คำพูดและน้ำเสียง เพื่อแสดงความตั้งใจอย่างชัดเจนที่จะขอปฏิเสธ
2. ใช้ความรู้สึกประกอบเหตุผล เพราะการใช้เหตุผลอย่างเดียวมักถูกโต้แย้งด้วยเหตุผลอื่นการบอกความรู้สึกจะทำให้โต้แย้งได้ยากขึ้น
3. การขอความเห็นชอบ และแสดงการขอบคุณเมื่อผู้ชวนยอมรับจะเป็นการรักษาหัวใจของผู้ชวน

4. เมื่อถูกเข้าชี้ ต่อว่า หรือสบประมาท ไม่ควรหวั่นไหวไปกับคำพูดเหล่านั้นเพราะจะทำให้ขาดสมาธิในการหาทางออก ควรยืนยันการปฏิเสธและหาทางออกโดยเลือกวิธีต่อไปนี้

4.1 ปฏิเสธซ้ำโดยไม่ต้องใช้ข้ออ้าง พร้อมทั้งบอกหาทางเลี่ยงจากเหตุการณ์

4.2 การต่อรอง โดยหากิจกรรมอื่นที่ดีกว่ามาทดแทน

4.3 การผัดผ่อน โดยการขอยืดระยะเวลาออกไปเพื่อให้ผู้ชวนเปลี่ยนความตั้งใจ

ใบความรู้สำหรับวิทยากร “แนวคิดที่ควรได้”

1. เพราะเหตุใดจึงปฏิเสธเพื่อน

แนวคิดที่ควรได้

- เพราะเพื่อนทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง คือ สูบบุหรี่
- 2. การปฏิเสธที่เห็นเป็นการปฏิเสธที่ดี (เพื่อนไม่โกรธ) หรือไม่เพราะเหตุใด

แนวคิดที่ควรได้

- ให้โอกาสผู้เข้ารับการอบรมตอบตามเหตุผลของกลุ่มได้อย่างอิสระ
- 3. สถานการณ์ใดบ้างที่ควรปฏิเสธเพื่อน ให้ผู้เข้ารับการอบรมยกตัวอย่างกลุ่มละ 3 สถานการณ์

แนวคิดที่ควรได้

- สถานการณ์ที่ผิดระเบียบของสถานศึกษาและสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อการใช้สารเสพติด

9. กิจกรรมระดมสมอง/อภิปราย/ทำแผนผังความคิด เรื่อง รู้คุณค่าของตนเองโดยไม่พึ่งยาเสพติด

ระยะเวลาที่อบรม 3 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

ความดีงามหรือความสามารถต่าง ๆ ย่อมมีอยู่ในบุคคลแตกต่างกันไป การฝึกให้ผู้เข้ารับการอบรม ตระหนักในคุณค่าของตนเอง ส่งผลให้มีความรู้สึกทางบวกให้กับตนเองมากขึ้น และคิดทำแต่สิ่งที่เป็นผลดี โดยไม่ต้องพึ่งยาเสพติด

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความภูมิใจที่ไม่ไปใช้ยาเสพติด
2. ตระหนักถึงควมมีคุณค่าของผู้ที่ไม่ใช้สารเสพติด
3. ระบุแนวทางการสร้างความภูมิใจในตนเองในการที่ไม่ใช้ยาเสพติด

กิจกรรมการอบรม

1. วิทยากรเข้าสู่บทเรียน โดยวิทยากรนำสนทนาด้วยคำถามว่า “ผู้เข้ารับการอบรมเคยทำความดีอะไรบ้าง” และ “เมื่อทำความดีแล้วรู้สึกอย่างไร”

2. วิทยากรสุ่มถาม 3-4 คน

3. วิทยากรอ่าน กรณีศึกษาเรื่อง “อุทาหรณ์ของวิชัย”

4. ผู้เข้ารับการอบรมจับคู่แลกเปลี่ยนความเห็น “ผู้เข้ารับการอบรมรู้สึกอย่างไรกับการกระทำของวิชัยและสมนึก” และสุ่มถามผู้เข้ารับการอบรม 3-4 คู่

5. แบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 8 คน อภิปรายตามประเด็นในใบงานที่ 1

6. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอ วิทยากรรวบรวมข้อสรุปและอภิปรายเพิ่มเติม

7. กลุ่มเดิม อภิปรายตามประเด็นในใบงานที่ 2

8. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอ วิทยากรรวบรวมข้อสรุปและอภิปรายเพิ่มเติม

สื่อการสอน

1. กรณีศึกษา “อุทาหรณ์ของวิชัย”
2. ใบงาน

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและการแสดงความรู้สึกในกลุ่ม
2. สังเกตการมีส่วนร่วมในกลุ่ม
3. จากรายงานผลงานกลุ่ม

ใบงานที่ 1

คำแนะนำ ให้แต่ละกลุ่ม ร่วมกันอภิปรายเพื่อให้ได้ข้อสรุปตามหัวข้อดังนี้ แล้วส่งตัวแทนนำเสนอ

1. จากกรณีศึกษาผู้เข้ารับการอบรมคิดว่า วิชัยรู้สึกอย่างไรต่อการกระทำของตนเอง
2. เพราะเหตุใดวิชัยจึงไม่ลองใช้ยาเสพติด และถ้าวิชัยลองใช้ยาเสพติด ตามที่สมนึกแนะนำผู้เข้ารับการอบรมคิดว่า จะเกิดขึ้นกับวิชัย
3. ให้ผู้เข้ารับการอบรมช่วยกันบอกข้อดีของวิชัยที่ทำให้เขาไม่ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด
4. ผู้เข้ารับการอบรมรู้สึกอย่างไรที่วิชัยสามารถดูแลตนเองได้โดยไม่พึ่งยาเสพติด เพราะเหตุใด

ใบงานที่ 2

คำแนะนำ ให้แต่ละกลุ่ม ร่วมกันอภิปรายเพื่อให้ได้ข้อสรุปตามหัวข้อดังนี้ แล้วส่งตัวแทนนำเสนอผู้เข้า

รับการอบรมมีวิธีสร้างความภูมิใจได้อย่างไร โดยไม่ต้องพึ่งยาเสพติด

กรณีศึกษา เรื่อง อุทากรณของวิชัย”

วิชัยอยู่กับตาและยาย พ่อแม่ไม่เคยกลับมาอีกเลย ตั้งแต่ฝากวิชัยไว้กับตายาย และไม่เคยส่งเสียเงินทองให้ตาและยายอีกด้วย และไม่เคยรู้ว่าพ่อแม่หน้าเป็นอย่างไร นอกจากรูปที่ยังคงมีเหลืออยู่ ตาและยายเลี้ยงดูเขามาตามลำพัง วิชัยเองส่งสารตาและยายที่แก่แล้ว เขาจึงช่วยทำงานทุกอย่างที่ทำได้ เขาเป็นเด็กขยัน การเรียนพอใช้ วันหยุดเขาจะรับจ้างทำงานทุกอย่างที่มีคนจ้างเพื่อหารายได้ช่วยตายายอีกแรงเมื่อปีที่ผ่านมามียาบ้าระบาดเข้ามาในหมู่บ้านมาก เข้ามาอย่างรวดเร็ว เด็ก ๆ หลายคนพากันติดยาบ้า สมนึกเป็นเพื่อนรุ่นเดียวกับวิชัย เขาเรียนหนังสือห้องเดียวกัน ในชั้น ม. 2 บ้านของสมนึกร่ำรวยขึ้นผิดตา สมนึกเองก็ขายยาบ้าด้วยเช่นกัน เขาเอายาบ้าของเขาให้วิชัยดู และบอกให้วิชัยขาย จะได้เงินดีกว่ารับจ้างทำงาน และมีเงินใช้มากมาย วิชัยตกใจมากที่รู้ว่าสมนึกขายยาบ้า วิชัยจึงถามสมนึกว่า “นายใช้ยาพวกนี้ด้วยหรือเปล่า” สมนึกตอบว่า “ใช่ เพราะมันสนุกดี ทำให้เขาเที่ยวได้ดีขึ้น” สมนึกอยากให้วิชัยลองดูสักครั้ง วิชัยไม่คิดจะทำ เพราะเขาเห็นคนที่ติดยาแล้วมีอาการคลุ้มคลั่ง อาละวาดทำร้ายตัวเองและคนอื่นโดยไม่รู้ตัว เขาจึงถามสมนึกว่า “ไม่กลัวเป็นเหมือนคนอื่นหรือ” สมนึกบอกว่า “ไม่ติดหรอก เพราะใช้ครั้งละไม่มาก “ วิชัยเป็นห่วงเพื่อนจึงบอกสมนึกว่า “ใช้ทุกวันอาจเลิกไม่ได้” สมนึกหัวเราะและบอกว่า วิชัยคิดมาก ในที่สุดเหตุการณ์ที่วิชัยกลัวเกิดขึ้นในบ่ายวันหนึ่ง วิชัยจำได้ไม่ลืม ตำรวจบุกจับบ้านที่ขายยาบ้า บ้านสมนึกต่อสู้กับตำรวจ พ่อแม่สมนึกถูกยิงตาย สมนึกเองก็ถูกจับ ภาพการยิง ต่อสู้ของครอบครัวสมนึกยังอยู่ในความทรงจำของหลายคน และวิชัยก็ยังจำภาพใบหน้าของสมนึกที่เห็นพ่อและแม่เสียชีวิตได้ดี ถึงตอนนี้วิชัยรู้สึกดีที่เขาไม่ทำตามที่สมนึกชักชวนให้ลองใช้ และขายยาบ้า เขารู้สึกภูมิใจที่เขายังเรียนหนังสือและทำงานช่วยเหลือตาและยายได้โดยไม่ใช้ยาเสพติด

10. กิจกรรมระดมสมองและอภิปราย

แนวปฏิบัติในการเป็นแกนนำดำเนินกิจกรรมด้านยาเสพติด

ระยะเวลาในการทำกิจกรรม 5 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

กลุ่มเสี่ยงหลักต่อการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับกับยาเสพติด ได้แก่ กลุ่มเด็กและเยาวชน โดยพบผู้กระทำผิดเกี่ยวกับการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ทั้งในมิติของการเสพและกระทำความผิด สถานการณ์ปัญหา ยาเสพติดในปัจจุบันได้มีการขยายตัวมากขึ้นซึ่งเด็กและเยาวชนเป็น บุคลากรที่เป็นกำลังสำคัญพื้นฐานในการพัฒนาประเทศ ฉะนั้นในการ ป้องกันปัญหา ยาเสพติดจึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาศักยภาพเยาวชน ให้มีความรู้ ความสามารถ มีความเข้มแข็ง มีจิตสำนึกในการเป็นผู้นำการ ป้องกันเอาชนะยาเสพติด และสามารถนำองค์ความรู้ไปถ่ายทอดต่อ ในกลุ่มเพื่อนเยาวชนต่อไป

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ระบุแนวทางแนวปฏิบัติในการเป็นแกนนำดำเนินกิจกรรมด้าน ยาเสพติด

กิจกรรมการอบรม

1. วิทยากรเกริ่นเข้าสู่เนื้อหาโดยการถามผู้เข้ารับการอบรมว่า “ใน สถานะที่ท่านผ่านการอบรม ทูตเยาวชนด้านยาเสพติดมาแล้ว ท่านคิดว่า ท่านจะมีแนวปฏิบัติในการเป็นแกนนำดำเนินกิจกรรมด้านยาเสพติดใน กลุ่มเยาวชนเขตพื้นที่ชายแดนอย่างไร” สุ่มถาม 2-3 คน

2. วิทยากรแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 8 คน ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันระดม สมองและอภิปรายเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการเป็นแกนนำดำเนินกิจกรรม ด้านยาเสพติดในฐานะทูตเยาวชนด้านยาเสพติดในเขตพื้นที่ชายแดน

3. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอ วิทยากรรวบรวมข้อสรุปและอภิปราย เพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและการแสดงความรู้สึกในกลุ่ม
2. สังเกตการมีส่วนร่วมในกลุ่ม
3. จากรายงานผลงานกลุ่ม
4. การนำเสนอ

แบบสอบถาม (กระบวนการที่ 2)

โครงการวิจัย การพัฒนา “ทูตเยาวชนด้านยาเสพติด”

กองกำลังสุรศักดิ์มนตรี / กอ.รมน.ภาค 2 สย.1

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามลักษณะทั่วไปของผู้เข้าอบรม

1. อายุ.....ปี

2. เพศ

() ชาย () หญิง

3. สถานภาพสมรส ของบิดา-มารดา/ผู้ปกครอง

() โสด () หย่าร้าง

() หม้าย

() แยกกันอยู่ () อื่นๆ.....

4. สัมพันธภาพระหว่างสมาชิกในครอบครัว

() ไม่เคยทะเลาะกัน

() มีเรื่องทะเลาะเบาะแว้งเป็นบางครั้ง

() มีเรื่องทะเลาะเบาะแว้งเป็นประจำ

() อื่นๆ.....

5. บุคคลที่พักอาศัยอยู่ด้วย

() พ่อ-แม่ () พี่-น้อง () ปู่-ย่า หรือ ตา-ยาย

() อื่นๆ.....

6. อาชีพของผู้ปกครอง

() เกษตรกร () รับราชการ () พนักงานรัฐวิสาหกิจ

() รับจ้างทั่วไป () อื่นๆ.....

7. มีสมาชิกในครอบครัวใช้สารเสพติดหรือไม่

() ไม่มี () มี คือสารเสพติดที่ใช้.....

8. บุคคลที่ท่านขอคำปรึกษาหรือขอความช่วยเหลือเป็นลำดับแรก

เมื่อมีปัญหาหรือมีเรื่องไม่สบายใจ

() พ่อและ/หรือแม่ () ญาติ () อื่นๆ.....

แบบสอบถาม (กระบวนการที่ 2)

โครงการวิจัย การพัฒนา “ทูตเยาวชนต้านยาเสพติด”

กองกำลังสุรศักดิ์มนตรี / กอ.รมน.ภาค 2 สย.1

9. กิจกรรมที่ชอบทำในเวลาว่าง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () เล่นกีฬา () เล่นดนตรี () เล่นเกมส์
() ฟังเพลง/วิทยุ () ดูหนัง/ทีวี () อ่านหนังสือ
() เล่นมือถือ () ทำอาหาร
() อื่น ๆ.....

10. เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดหรือไม่

- () ไม่เคย
() เคย จัดโดย/สถานที่.....

11. รู้จักกับบุคคลที่ติดยาเสพติดหรือไม่

- () ไม่รู้จัก
() รู้จัก คือ

12. แหล่งหรือสื่อ ที่ทำให้ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติด

(เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () ทีวี () หนังสือพิมพ์ () อินเทอร์เน็ต
() เสียงตามสายในชุมชน
() วิทยุ ()คุยกับคนที่บ้าน () ครูสอนที่โรงเรียน
() สถานบริการด้านสุขภาพ
() อื่น ๆ

แบบสอบถาม (กระบวนการที่ 2)

โครงการวิจัย การพัฒนา “ชุดเยาวชนต้านยาเสพติด”

กองกำลังสุรศักดิ์มนตรี / กอ.รมน.ภาค 2 สย.1

ส่วนที่ 2 แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติด

2.1 แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจด้านยาเสพติด (ฉบับก่อนการฝึกอบรม)

คำชี้แจง จงเขียนเครื่องหมาย X ทับข้อที่ท่านคิดว่าถูกต้องที่สุด

- คำจำกัดความของสารเสพติดในข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง
 - สุขภาพทรุดโทรมลง
 - เกิดอาการหลอนเมื่อหยุดยาหรือเลิกใช้สารเหล่านั้น
 - สารที่เข้าสู่ร่างกายแล้วมีความต้องการเพิ่มทั้งขนาดและปริมาณ
 - สารที่เข้าสู่ร่างกายด้วยวิธีการสูบและฉีดเท่านั้นแล้วก่อให้เกิดโทษแก่ร่างกาย
- ข้อใดเป็นสารเสพติดที่มีสรรพคุณทางการแพทย์ที่สามารถรักษาโรคได้
 - มอร์ฟิน
 - กัญชา
 - ยาบ้า
 - กระท่อม
- ข้อใดกล่าวได้ถูกต้องเกี่ยวกับผลเสียที่เกิดจากสารเสพติดที่มีผลต่อครอบครัว
 - ไม่สามารถเรียนหรือทำงานได้ เพราะต้องใช้เวลาในการบำบัด
 - เสียค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมาก ต้องนำรายจ่ายด้านอื่นๆ มาใช้ในการรักษา
 - ร่างกายและจิตใจเสื่อมโทรม
 - สูญเสียทรัพยากรมนุษย์ในการพัฒนาประเทศ

แบบสอบถาม (กระบวนการที่ 2)

โครงการวิจัย การพัฒนา “ทูตเยาวชนด้านยาเสพติด”

กองกำลังสุรศักดิ์มนตรี / กอ.รมน.ภาค 2 สย.1

4. ปัจจัยและพฤติกรรมที่เกี่ยวกับสารเสพติดในข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง
 - ก. ครูก็ใช้ยาเสพติดประเภทที่ 4 เพื่อบรรเทาอาการป่วยหลังผ่าตัดกระดูก
 - ข. ไอศูร์มใช้ยาบาร์บิทูเรต เพื่อระงับอาการเครียดเป็นประจำ
 - ค. ไอรินอยากรู้ อยากเห็น เลยไปทดลองสารเสพติด
 - ง. ครอบครัวของเทพยากจนจึงได้หันเหจากนักแสดงมาเป็นผู้ค้ายาเสพติด
5. เพราะเหตุใดสารเสพติดจึงมีอันตรายมากโดยเฉพาะผู้เสพที่เป็นผู้หญิง
 - ก. เพราะผู้หญิงมีจิตใจที่ไม่หนักแน่นจึงทำให้ให้เลิกสารเสพติดได้ยาก
 - ข. เพราะร่างกายของผู้หญิง อ่อนแอกว่าผู้ชาย ทำให้ร่างกายเสื่อมโทรมเร็วกว่า
 - ค. เพราะผู้หญิงใช้สารเสพติดเพื่อความบันเทิง จะมีผลทำให้ตกเลือดในบริเวณช่องคลอด
 - ง. เพราะสารเสพติดบางชนิดจะทำให้คุมสติไม่อยู่ เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ และโรคเอดส์
6. เพราะเหตุใดผู้ติดสารเสพติดจึงมักก่ออาชญากรรม
 - ก. ประชดตัวเอง
 - ข. ถูกชักชวนจากเพื่อน
 - ค. ต้องการเงินไปซื้อยา
 - ง. ไม่พอใจสิ่งแวดล้อมของตนเอง
7. วันต่อต้านสารเสพติดของประเทศไทยตรงกับวันที่เท่าใด
 - ก. 26 มิถุนายน ของทุกปี
 - ข. 4 กันยายน ของทุกปี
 - ค. 20 พฤศจิกายน ของทุกปี
 - ง. 1 ธันวาคม ของทุกปี
8. พฤติกรรมข้อใดที่เสี่ยงต่อการติดสารเสพติด
 - ก. อยากรู้ อยากลองเป็นผู้กล้า
 - ข. ไม่ทดลองของมีนเมาทุกชนิด
 - ค. ไม่คบเพื่อแปลกหน้าที่ไม่ดี
 - ง. มองเห็นคุณค่าในตนเองว่ามีดีอยู่เสมอ

แบบสอบถาม (กระบวนการที่ 2)

โครงการวิจัย การพัฒนา “ทูตเยาวชนด้านยาเสพติด”

กองกำลังสุรศักดิ์มนตรี / กอ.รมน.ภาค 2 สย.1

9. การกระทำใดของพี่ระที่ไม่ถูกต้อง และไม่สมควรต่อสมชาย
 - ก. เลิกคบเพราะเคยติดสารเสพติดมาก่อน
 - ข. ยังสนิทสนมและเป็นเพื่อนกับสมชายเหมือนเดิม
 - ค. แนะนำกิจกรรมยามว่างที่มีประโยชน์ให้แก่สมชาย
 - ง. ให้กำลังใจและเข้าใจสมชาย เพราะเขาเป็นเหยื่อของสังคม
10. หากผู้เข้ารับการอบรมเป็นผู้ปกครองของพี่ระ คำพูดใดของผู้ปกครองที่เหมาะสมที่สุดในการคบเพื่อนของพี่ระกับสมชายที่กลับใจเลิกสารเสพติด
 - ก. แม้ว่าลูกตัดสินใจเองดีก็ว่าน่าจะคบต่อไปหรือเปล่านั้น
 - ข. แม้ขอออกคำสั่งกับลูกเลยนะ ว่าต้องเลิกยุ่งกับเขาเดี๋ยวนี้
 - ค. แม้ว่าห่างจากเขาเถอะลูก เขาอาจไปติดยาใหม่ก็ได้
 - ง. ไม่เป็นไรหรอกลูกมันคืออดีต ปัจจุบันเขาเป็นคนดีหรือเปล่านั้น
11. เหตุการณ์ใดต่อไปนี้ ไม่จัดเป็นผลร้ายของสารเสพติดที่ส่งผลกระทบต่อวัยรุ่น
 - ก. จับนักร้องคาเฟ่พร้อมสารเสพติด
 - ข. พบสารเสพติดรูปแบบใหม่หลอกหลวงเยาวชน
 - ค. ตำรวจจับคนขับรถส่งนักเรียนเสพยาบ้า
 - ง. จับรุ่นพี่ที่รับน้องด้วยการให้ทดสอบสารเสพติด
12. ข้อใดไม่ใช่โทษที่เกิดจากสารเสพติด
 - ก. โดนคนเสพยาไรต์ไถเงิน
 - ข. ขาดบุคลากรในการพัฒนาประเทศ
 - ค. มีอาชญากรรมเพิ่มขึ้น
 - ง. พิกุลและอัมพาต

แบบสอบถาม (กระบวนการที่ 2)

โครงการวิจัย การพัฒนา “ชุดเยาวชนต้านยาเสพติด”

กองกำลังสุรศักดิ์มนตรี / กอ.รมน.ภาค 2 สย.1

13. ข้อใดเป็นสาเหตุสำคัญของสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่ทำให้เกิดการ
ใช้สารเสพติด
- ก. ชอบทดลองสิ่งแปลกใหม่
 - ข. การถูกบุคคลอื่นชักชวน
 - ค. มีความเชื่อในการใช้ยาในทางที่ผิด
 - ง. ใกล้ชิดกับแหล่งที่มีการค้าสารเสพติด
14. ข้อใดคือการป้องกันเยาวชนจากสารเสพติดที่สำคัญที่สุด
- ก. ไม่หลงคำชวนเชื่อ
 - ข. ไม่ทานยาโดยไม่ปรึกษาแพทย์
 - ค. ไม่ทดลองเสพยาทุกชนิด
 - ง. ทำกิจกรรมตามเพื่อน
15. บุคคลในข้อใดต่อไปนี้ ที่ต้องช่วยกันป้องกันสารเสพติด
- ก. พ่อแม่ พี่น้อง
 - ข. เพื่อน ครูอาจารย์
 - ค. ตัวเราเอง
 - ง. ถูกทุกข้อ
16. ข้อใดไม่ใช่การป้องกันสารเสพติดที่ถูกต้อง
- ก. การดูแลร่างกายไม่ให้เจ็บป่วย และมองโลกในแง่ดี
 - ข. ทำงานอดิเรกต่างๆ เช่นสะสม สิ่งของ ดูภาพยนตร์
 - ค. ดำเนินชีวิตและใช้กิจกรรมประจำวันตามเพื่อน
 - ง. ปฏิบัติตามกฎระเบียบของครอบครัวและสังคมอย่างเคร่งครัด
17. แนวทางในการป้องกันสารเสพติดในข้อใดที่จะช่วยสร้างเสริม
ให้คนในชุมชนได้รับรู้และตระหนักถึงอันตรายเกี่ยวกับสารเสพติด
- ก. วิ กินยาภายใต้การดูแลของแพทย์และเภสัชกร
 - ข. เอก ชวนเพื่อนในห้องมาร่วมเดินรณรงค์ เพื่อให้เข้าใจถึง
อันตรายของสารเสพติด
 - ค. อร ไม่หลงเชื่อคำเชิญชวนให้ทดลองยาทุกชนิด
 - ง. พร ยึดมั่นในหลักศาสนา

แบบสอบถาม (กระบวนการที่ 2)

โครงการวิจัย การพัฒนา “ชุดเยาวชนต้านยาเสพติด”

กองกำลังสุรศักดิ์มนตรี / กอ.รมน.ภาค 2 สย.1

18. ข้อใดต่อไปนี้เป็นวิธีป้องกันสารเสพติด โดยให้กฎหมายเข้ามามีส่วนร่วม
- ก. ให้กำลังใจและหาวิธีแก้ไขผู้ที่ติดสารเสพติด
 - ข. จัดการประชุม เพื่อปราบปรามหมู่บ้านที่เป็นแหล่งผลิตสารเสพติด
 - ค. ปฏิบัติตามบทบาทของตนเองให้ดีที่สุด
 - ง. บอกบุคคลในครอบครัวให้ตระหนักถึงอันตรายของสารเสพติด
19. การศึกษาสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันการระบาดของสารเสพติด ยกเว้นข้อใด
- ก. จัดการศึกษาแบบบูรณาการในทุกรายวิชาเพื่อให้รู้ถึงผลกระทบของยาเสพติด
 - ข. จัดหน่วยงานในโรงเรียน เพื่อสอดส่องดูแลนักศึกษาที่ใช้สารเสพติด
 - ค. จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อป้องกันการเสี่ยงต่อการติดสารเสพติดของเด็กวัยรุ่น
 - ง. ใช้กฎหมายเพื่อลงโทษสถานหนักกับนักศึกษาที่ติดสารเสพติด
20. “มาตรการแทรกแซง หรือสอดแทรก เป็นการจัดการกิจกรรมที่ดำเนินการกับผู้ที่มีปัญหาการใช้สารเสพติด เช่น เริ่มทดลองใช้สารเสพติด” จัดเป็นการใช้มาตรการใดมาร่วมแก้ไขปัญหาสารเสพติด
- ก. มาตรการทางสังคม
 - ข. มาตรการทางกฎหมาย
 - ค. มาตรการทางการศึกษา
 - ง. มาตรการทางสิ่งแวดล้อม
21. ข้อใดไม่ใช่พฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่น
- ก. การมีเพศสัมพันธ์
 - ข. การปล้นชิงทรัพย์
 - ค. การทะเลาะวิวาท
 - ง. การฆ่าตัวตาย

แบบสอบถาม (กระบวนการที่ 2)

โครงการวิจัย การพัฒนา “ชุดเยาวชนด้านยาเสพติด”

กองกำลังสุรศักดิ์มนตรี / กอ.รมน.ภาค 2 สย.1

22. ปัจจัยใดที่เป็นปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่พฤติกรรม
การแข่งขันรถจักรยานยนต์ของวัยรุ่น
 - ก. การขาดความรู้
 - ข. สื่อมวลชน
 - ค. ความคึกคะนอง
 - ง. ปัญหาครอบครัว
23. สื่อออนไลน์เป็นปัจจัยที่ส่งผลทำให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่น
ยกเว้นพฤติกรรมใด
 - ก. ค่านิยมเรื่องพีริเซ็กซ์
 - ข. การใช้สารเสพติด
 - ค. การใช้ความรุนแรง
 - ง. การแข่งขันรถจักรยานยนต์
24. ข้อใดเป็นผลกระทบที่เกิดจากการเข้าไปร่วมแข่งขัน
รถจักรยานยนต์บนท้องถนนของวัยรุ่นมากที่สุด
 - ก. ค่าใช้จ่าย
 - ข. บาดเจ็บ พิการ
 - ค. การใช้สารเสพติด
 - ง. การมีเพศสัมพันธ์
25. ข้อใดเป็นแหล่งอบายมุขของวัยรุ่นที่ เข้าไปใช้บริการน้อยที่สุด
 - ก. ร้านเกมส์อินเทอร์เน็ต
 - ข. แหล่งการพนัน
 - ค. อาบ อบ นวด
 - ง. ผับ หรือบาร์
26. นักศึกษาขยักพวกตีกัน จัดว่าเป็นการใช้ความรุนแรงหรือไม่
เพราะเหตุใด
 - ก. เป็น เพราะมีการทำร้ายร่างกายกัน
 - ข. เป็น เพราะทำให้สังคมเดือดร้อน
 - ค. ไม่เป็น เพราะเป็นการกระทำของคนหมุ่แมก
 - ง. ไม่เป็น เพราะเป็นเรื่องธรรมดาของวัยรุ่นสมัยนี้
27. เหตุการณ์ใดต่อไปนี่ไม่ใช่ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในช่วงวัยรุ่น
 - ก. การหย่าร้าง
 - ข. การทะเลาะวิวาท
 - ค. การล่่วงเกินทางเพศ
 - ง. การใช้ภาษาพูดที่หยาบคาย

แบบสอบถาม (กระบวนการที่ 2)

โครงการวิจัย การพัฒนา “ทูตเยาวชนต้านยาเสพติด”

กองกำลังสุรศักดิ์มนตรี / กอ.รมน.ภาค 2 สย.1

28. บุคคลใดเสี่ยงต่อการใช้สารเสพติดมากที่สุด
- ก. อัมชาดทักษะในการปฏิเสธ
 - ข. เอ อยู่ในกลุ่มเพื่อนที่สูบบุหรี่
 - ค. เอส เครียดจากการเรียน
 - ง. เอ็น เป็นบุคคลที่มีความอยากรู้อยากลอง
29. แนวทางป้องกันมิให้เยาวชนใช้สารเสพติด วิธีใดได้ผลดีที่สุด
- ก. มีทักษะในการดำเนินชีวิต
 - ข. มีทักษะปฏิเสธ
 - ค. ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสารเสพติดเลย
 - ง. รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
30. การป้องกัน ไม่ให้เกิดความรุนแรงของบุคคลใด ที่ไม่เหมาะสม
- ก. ดันเข้าร่วมแข่งขันฟุตบอลในงานกีฬาของโรงเรียน
 - ข. เทนรวมกลุ่มเพื่อนไปเที่ยวสถานบันเทิง
 - ค. แป้มแจ้งให้ครูทราบเมื่อพบเหตุการณ์ที่เป็นปัญหาความรุนแรง
ในโรงเรียน
 - ง. ดาเวไปเข้าค่ายอบรมจริยธรรม

แบบสอบถาม (กระบวนการที่ 2)

โครงการวิจัย การพัฒนา “ชุดเยาวชนต้านยาเสพติด”

กองกำลังสุรศักดิ์มนตรี / กอ.รมน.ภาค 2 สย.1

2.2 แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจด้านยาเสพติด (ฉบับหลังฝึกอบรม)

คำชี้แจง จงเขียนเครื่องหมาย X ทับข้อที่ท่านคิดว่าถูกต้องที่สุด

1. ข้อใดเป็นผลกระทบที่เกิดจากการเข้าไปร่วมแข่งขันรถจักรยานบนท้องถนนของวัยรุ่นมากที่สุด

ก. ค่าใช้จ่าย	ข. บาดเจ็บ พิการ
ค. ใช้สารเสพติด	ง. มีเพศสัมพันธ์

2. ข้อใดเป็นแหล่งอบายมุขของวัยรุ่นที่ เข้าไปใช้บริการน้อยที่สุด

ก. ร้านเกมส์อินเทอร์เน็ต	ข. แหล่งการพนัน
ค. อาบ อบ นวด	ง. ผับ หรือบาร์

3. นักศึกษาयกพวกเดียวกัน จัดว่าเป็นการใช้ความรุนแรงหรือไม่ เพราะเหตุใด

- ก. เป็น เพราะมีการทำร้ายร่างกายกัน
- ข. เป็น เพราะทำให้สังคมเดือดร้อน
- ค. ไม่เป็น เพราะเป็นการกระทำของคนหมู่มาก
- ง. ไม่เป็น เพราะเป็นเรื่องธรรมดาของวัยรุ่นสมัยนี้

4. เพราะเหตุใดผู้ติดสารเสพติดจึงมักก่ออาชญากรรม

- ก. ประชดตัวเอง
- ข. ถูกชักชวนจากเพื่อน
- ค. ต้องการเงินไปซื้อยา
- ง. ไม่พอใจสิ่งแวดล้อมของตนเอง

5. ข้อใดเป็นสารเสพติดที่มีสรรพคุณทางการแพทย์ที่สามารถรักษาโรคได้

ก. มอร์ฟิน	ข. กัญชา
ค. ยาบ้า	ง. กระท่อม

แบบสอบถาม (กระบวนการที่ 2)

โครงการวิจัย การพัฒนา “ชุดเยาวชนต้านยาเสพติด”

กองกำลังสุรศักดิ์มนตรี / กอ.รมน.ภาค 2 สย.1

6. การศึกษาสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันการระบาดของสารเสพติด ยกเว้นข้อใด

ก. จัดการศึกษาแบบบูรณาการในทุกรายวิชาเพื่อให้รู้ถึงผลกระทบของยาเสพติด

ข. จัดหน่วยงานในโรงเรียน เพื่อสอดส่องดูแลนักศึกษาที่ใช้สารเสพติด

ค. จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อป้องกันการเสี่ยงต่อการติดต่อสารเสพติดของเด็กวัยรุ่น

ง. ใช้กฎหมายเพื่อลงโทษสถานหนักกับนักศึกษาที่ติดสารเสพติด

7. “มาตรการแทรกแซง หรือสอดแทรก เป็นการจัดกิจกรรมที่ดำเนินการกับผู้ที่มีเริ่มมีปัญหาการใช้สารเสพติด เช่น เริ่มทดลองใช้สารเสพติด” จัดเป็นการใช้มาตรการใดมาร่วมแก้ไขปัญหายาเสพติด

ก. มาตรการทางสังคม

ข. มาตรการทางกฎหมาย

ค. มาตรการทางการศึกษา

ง. มาตรการทางสิ่งแวดล้อม

8. เหตุการณ์ใดต่อไปนี้ ไม่จัดเป็นผลร้ายของสารเสพติดที่ส่งผลกระทบต่อวัยรุ่น

ก. จับนักร้องคาเฟ่พร้อมสารเสพติด

ข. พบสารเสพติดรูปแบบใหม่หลอกหลวงเยาวชน

ค. ตำรวจจับคนขับรถส่งนักเรียนเสพยาบ้า

ง. จับรุ่นพี่ที่รับน้องด้วยการให้ทดสอบสารเสพติด

แบบสอบถาม (กระบวนการที่ 2)

โครงการวิจัย การพัฒนา “ทูตเยาวชนด้านยาเสพติด”

กองกำลังสุรศักดิ์มนตรี / กอ.รมน.ภาค 2 สย.1

9. ข้อใดกล่าวได้ถูกต้องเกี่ยวกับผลเสียที่เกิดจากสารเสพติดที่มีผลต่อครอบครัว

- ก. ไม่สามารถเรียนหรือทำงานได้ เพราะต้องใช้เวลาในการบำบัด
- ข. เสียค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมาก ต้องนำรายจ่ายด้านอื่นๆ

มาใช้ในการรักษา

- ค. ร่างกายและจิตใจเสื่อมโทรม
- ง. สูญเสียทรัพยากรมนุษย์ในการพัฒนาประเทศ

10. ข้อใดต่อไปนี้เป็นวิธีป้องกันสารเสพติด โดยให้กฎหมายเข้ามามีส่วนร่วม

- ก. ให้กำลังใจและหาวิธีแก้ไขผู้ที่ติดสารเสพติด
- ข. จัดการประชุม เพื่อปราบปรามหมู่บ้านที่เป็นแหล่งผลิตสารเสพติด
- ค. ปฏิบัติตามบทบาทของตนเองให้ดีที่สุด
- ง. บอกรับบุคคลในครอบครัวให้ตระหนักถึงอันตรายของสารเสพติด

11. ข้อใดไม่ใช่โทษที่เกิดจากสารเสพติด

- ก. โดนคนเสพยาารัดไถเงิน
- ข. ขาดบุคลากรในการพัฒนาประเทศ
- ค. มีอาชญากรรมเพิ่มขึ้น
- ง. พิกัดและอัมพาต

12. วันต่อต้านสารเสพติดของประเทศไทยตรงกับวันที่เท่าใด

- ก. 26 มิถุนายน ของทุกปี
- ข. 4 กันยายน ของทุกปี
- ค. 20 พฤศจิกายน ของทุกปี
- ง. 1 ธันวาคม ของทุกปี

13. แนวทางป้องกันมิให้เยาวชนใช้สารเสพติด วิธีใดได้ผลดีที่สุด

- ก. มีทักษะในการดำเนินชีวิต
- ข. มีทักษะปฏิเสธ
- ค. ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสารเสพติดเลย
- ง. รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

แบบสอบถาม (กระบวนการที่ 2)

โครงการวิจัย การพัฒนา “ทูตเยาวชนต้านยาเสพติด”

กองกำลังสุรศักดิ์มนตรี / กอ.รมน.ภาค 2 สย.1

14. การป้องกัน ไม่ให้เกิดความรุนแรงของบุคคลใด ที่ไม่เหมาะสม
 - ก. ต้นเข้าร่วมแข่งขันฟุตบอลในงานกีฬาสี่ของโรงเรียน
 - ข. เหนรวมกลุ่มเพื่อนไปเที่ยวสถานบันเทิง
 - ค. แป้มแจ้งให้ครูทราบเมื่อพบเหตุการณ์ที่เป็นปัญหาความรุนแรงในโรงเรียน
 - ง. ดาวไปเข้าค่ายอบรมจริยธรรม
15. พฤติกรรมข้อใดที่เสี่ยงต่อการติดสารเสพติด
 - ก. อยากรู้อยากลองเป็นผู้กล้า
 - ข. ไม่ทดลองของมีนเมาทุกชนิด
 - ค. ไม่คบเพื่อแปลกหน้าที่ไม่ดี
 - ง. มองเห็นคุณค่าในตนเองว่ามีดีอยู่เสมอ
16. แนวทางในการป้องกันสารเสพติดในข้อใดที่จะช่วยสร้างเสริมให้คนในชุมชนได้รับรู้และตระหนักถึงอันตรายเกี่ยวกับสารเสพติด
 - ก. วิ กินยาภายใต้การดูแลของแพทย์และเภสัชกร
 - ข. เอก ชวนเพื่อนในห้องมาร่วมเดินรณรงค์ เพื่อให้เข้าใจถึงอันตรายของสารเสพติด
 - ค. อร ไม่หลงเชื่อคำเชิญชวนให้ทดลองยาทุกชนิด
 - ง. พร ยึดมั่นในหลักศาสนา
17. คำจำกัดความของสารเสพติดในข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง
 - ก. สุขภาพทรุดโทรมลง
 - ข. เกิดอาการหลอนเมื่อหยุดยาหรือเลิกใช้สารเหล่านั้น
 - ค. สารที่เข้าสู่ร่างกายแล้วมีความต้องการเพิ่มทั้งขนาดและปริมาณ
 - ง. สารที่เข้าสู่ร่างกายด้วยวิธีการสูบและฉีดเท่านั้น แล้วก่อให้เกิดโทษแก่ร่างกาย

แบบสอบถาม (กระบวนการที่ 2)

โครงการวิจัย การพัฒนา “ชุดเยาวชนต้านยาเสพติด”

กองกำลังสุรศักดิ์มนตรี / กอ.รมน.ภาค 2 สย.1

18. เพราะเหตุใดสารเสพติดจึงมีอันตรายมากโดยเฉพาะผู้เสพที่เป็นผู้หญิง
- ก. เพราะผู้หญิงมีจิตใจที่ไม่หนักแน่นจึงทำให้ให้เลิกสารเสพติดได้ยาก
 - ข. เพราะร่างกายของผู้หญิง อ่อนแอกว่าผู้ชาย ทำให้ร่างกายเสื่อมโทรมเร็วกว่า
 - ค. เพราะผู้หญิงใช้สารเสพติดเพื่อความบันเทิง จะมีผลทำให้ตกเลือดในบริเวณช่องคลอด
 - ง. เพราะสารเสพติดบางชนิดจะทำให้คุมสติไม่อยู่ เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ และโรคเอดส์
19. บุคคลในข้อใดต่อไปนี้ ที่ต้องช่วยกันป้องกันสารเสพติด
- ก. พ่อแม่ พี่น้อง
 - ข. เพื่อน ครูอาจารย์
 - ค. ตัวเราเอง
 - ง. ถูกทุกข้อ
20. บุคคลใดเสี่ยงต่อการใช้สารเสพติดมากที่สุด
- ก. อัมชาดทักษะในการปฏิเสธ
 - ข. เอ๋ อยู่ในกลุ่มเพื่อนที่สูบบุหรี่
 - ค. เอส เครียดจากการเรียน
 - ง. เอ็น เป็นบุคคลที่มีความอยากรู้อยากลอง
21. ปัจจัยและพฤติกรรมที่เกี่ยวกับสารเสพติดในข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง
- ก. ครูก็ใช้ยาเสพติดประเภทที่ 4 เพื่อบรรเทาอาการป่วยหลังผ่าตัดกระดูก
 - ข. อด้าใช้ยาบาร์บิทูเรต เพื่อระงับอาการเครียดเป็นประจำ
 - ค. ไอร์นิอยากรู้อยากเห็น เลยไปทดลองสารเสพติด
 - ง. ครอบครัวของเทพยากจนจึงได้หันเหจากนักแสดงมาเป็นผู้ค้ายาเสพติด

แบบสอบถาม (กระบวนการที่ 2)

โครงการวิจัย การพัฒนา “ทูตเยาวชนด้านยาเสพติด”

กองกำลังสุรศักดิ์มนตรี / กอ.รมน.ภาค 2 สย.1

22. ปัจจัยใดที่เป็นปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่พฤติกรรมกรรมการแข่งรถจักรยานยนต์ของวัยรุ่น

ก. การขาดความรู้	ข. สื่อมวลชน
ค. ความคึกคะนอง	ง. ปัญหาครอบครัว

23. สื่อออนไลน์เป็นปัจจัยที่ส่งผลทำให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่น ยกเว้นพฤติกรรมใด

ก. ค่านิยมเรื่องฟรีเซ็กส์	ข. การใช้สารเสพติด
ค. การใช้ความรุนแรง	ง. การแข่ง

รถจักรยานยนต์

24. การกระทำใดของพระที่ไม่ถูกต้อง และไม่สมควรต่อสมชาย

- ก. เลิกคบเพราะเคยติดสารเสพติดมาก่อน
- ข. ยังสนิทสนมและเป็นเพื่อนกับสมชายเหมือนเดิม
- ค. แนะนำกิจกรรมยามว่างที่มีประโยชน์ให้แก่สมชาย
- ง. ให้กำลังใจและเข้าใจสมชาย เพราะเขาเป็นเหยื่อของสังคม

25. หากผู้เข้ารับการอบรมเป็นผู้ปกครองของพระ คำพูดใดของผู้ปกครองที่เหมาะสมที่สุดในการคบเพื่อนของพระกับสมชายที่กลับใจ เลิกสารเสพติด

- ก. แม้ว่าลูกตัดสินใจเองดีกว่าน่าจะคบต่อไปหรือเปล่า
- ข. แม่ขอออกคำสั่งกับลูกเลยนะ ว่าต้องเลิกยุ่งกับเขาเดี๋ยวนี้
- ค. แม้ว่าห่างจากเขาเถอะลูก เขาอาจไปติดยาใหม่ก็ได้
- ง. ไม่เป็นไรหรอกลูกมันคืออดีต ปัจจุบันเขาเป็นคนดีหรือเปล่าละ

26. ข้อใดไม่ใช่การป้องกันสารเสพติดที่ถูกต้อง

- ก. การดูแลร่างกายไม่ให้เจ็บป่วย และมองโลกในแง่ดี
- ข. ทำงานอดิเรกต่างๆ เช่นสะสม สิ่งของ ดูภาพยนตร์
- ค. ดำเนินชีวิตและใช้กิจกรรมประจำวันตามเพื่อน
- ง. ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของครอบครัวและสังคมอย่างเคร่งครัด

แบบสอบถาม (กระบวนการที่ 2)

โครงการวิจัย การพัฒนา “ทูตเยาวชนด้านยาเสพติด”

กองกำลังสุรศักดิ์มนตรี / กอ.รมน.ภาค 2 สย.1

27. ข้อใดไม่ใช่พฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่น
- ก. การมีเพศสัมพันธ์
 - ข. การปล้นชิงทรัพย์
 - ค. การทะเลาะวิวาท
 - ง. การฆ่าตัวตาย
28. ข้อใดคือการป้องกันเยาวชนจากสารเสพติดที่สำคัญที่สุด
- ก. ไม่หลงคำชวนเชื่อ
 - ข. ไม่ทานยาโดยไม่ปรึกษาแพทย์
 - ค. ไม่ทดลองเสพยาทุกชนิด
 - ง. ทำกิจกรรมตามเพื่อน
29. เหตุการณ์ใดต่อไปนี้เป็นไม่ใช่ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในช่วงวัยรุ่น
- ก. การหย่าร้าง
 - ข. การทะเลาะวิวาท
 - ค. การล้วงเงินทางเพศ
 - ง. การใช้ภาษาพูดที่หยาบคาย
30. ข้อใดเป็นสาเหตุสำคัญของสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่ทำให้เกิดการ
ใช้สารเสพติด
- ก. ชอบทดลองสิ่งแปลกใหม่
 - ข. การถูกบุคคลอื่นชักชวน
 - ค. มีความเชื่อในการใช้ยาในทางที่ผิด
 - ง. ใกล้ชิดกับแหล่งที่มีการค้าสารเสพติด

แบบสอบถาม (กระบวนการที่ 2)

โครงการวิจัย การพัฒนา “ทูตเยาวชนด้านยาเสพติด”

กองกำลังสุรศักดิ์มนตรี / กอ.รมน.ภาค 2 สย.1

ส่วนที่ 3 แบบวัดเจตคติเกี่ยวกับยาเสพติด

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็น ด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย ปาน กลาง	เห็น ด้วย น้อย	ไม่ เห็น ด้วย
1. การเสพยาเสพติด ทำให้ผ่อนคลาย หายเครียด หายกลัวใจ					
2. การเสพยาเสพติด ทำให้มีความมั่นใจมากขึ้น					
3. การเสพยาเสพติด ทำให้รู้สึกเคลิบเคลิ้ม มีความสุขสนุกสนาน					
4. การเสพยาเสพติด ทำให้เป็นที่ยอมรับของ ผู้อื่น					
5. การเสพยาเสพติด ช่วยลดความเบื่อได้					
6. การเสพยาเสพติด ช่วยให้ขยันเรียนหรือขยัน ทำงานมากขึ้น					
7. การเสพยาเสพติด ไม่ทำให้เกิดการติด					
8. การเสพยาเสพติด สามารถที่จะเลิกเมื่อไหร่ก็ ได้					
9. การเสพยาเสพติด กระทำได้ง่ายและทันทีที่ ต้องการ					
10. การเสพยาเสพติด ทำให้สุขภาพร่างกาย ทรุดโทรม					

แบบสอบถาม (กระบวนการที่ 2)

โครงการวิจัย การพัฒนา “ทูตเยาวชนด้านยาเสพติด”

กองกำลังสุรศักดิ์มนตรี / กอ.รมน.ภาค 2 สย.1

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็น ด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย ปาน กลาง	เห็น ด้วย น้อย	ไม่ เห็น ด้วย
11. การเสพยาเสพติด ทำให้ครอบครัว เดือดร้อน					
12. การเสพยาเสพติด ทำให้มีปัญหาด้าน การเงิน					
13. หากผู้เสพไม่ได้เสพยาเสพติด จะมีอาการผิดปกติทางด้านร่างกาย อารมณ์					
14. หากผู้เสพไม่ได้เสพยาเสพติด จะไม่สามารถ ทำงานหรือเรียนหนังสือได้					
15. หากผู้เสพไม่ได้เสพยาเสพติด จะไม่สามารถ ดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข					
16. ยาเสพติดมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของ ผู้เสพยาเสพติด					

แบบสอบถาม (กระบวนการที่ 2)

โครงการวิจัย การพัฒนา “ทูตเยาวชนด้านยาเสพติด”

กองกำลังสุรศักดิ์มนตรี / กอ.รมน.ภาค 2 สย.1

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าอบรมที่มีต่อ
การเข้าร่วมโครงการ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความพึงพอใจตามความเป็นจริง

ข้อที่	ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ				
		พึงพอใจมากที่สุด	พึงพอใจมาก	พึงพอใจปานกลาง	พึงพอใจน้อย	ไม่พึงพอใจเลย
1	เนื้อหาและหัวข้อในการอบรม					
2	กิจกรรมในการอบรมที่มีความหลากหลาย					
3	ระยะเวลาในการอบรม					
4	การประชาสัมพันธ์/การติดต่อประสานงาน/การสื่อสาร เกี่ยวกับการเข้าร่วมการอบรม					
5	ความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ ของวิทยากร					
6	กระบวนการและพลวัตของกลุ่มในการอบรม					
7	เอกสาร/สื่อที่ใช้ในการอบรม					
8	สถานที่ศนูปรกรณ์/อุปกรณ์ที่ใช้ในการอบรม					
9	มนุษย์สัมพันธ์และการมีจิตบริการของเจ้าหน้าที่ผู้อำนวยความสะดวกในการอบรม					

แบบสอบถาม (กระบวนการที่ 2)

โครงการวิจัย การพัฒนา “ทูตเยาวชนด้านยาเสพติด”

กองกำลังสุรศักดิ์มนตรี / กอ.รมน.ภาค 2 สย.1

ข้อที่	ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ				
		พึงพอใจมากที่สุด	พึงพอใจมาก	พึงพอใจปานกลาง	พึงพอใจน้อย	ไม่พึงพอใจเลย
10	สิ่งอำนวยความสะดวกในระหว่าง การเข้าอบรม					
11	ความเหมาะสมและความสะดวกของ สถานที่จัดการอบรม					
12	อาหารกลางวันและอาหารว่าง					
13	ความสะดวกในการเดินทางมา เข้าร่วมการอบรม					
14	ประโยชน์และความรู้ที่ได้รับจาก การเข้ารับการอบรม สู่การพัฒนา ศักยภาพเป็นทูตเยาวชนด้าน ยาเสพติด					
15	การตอบสนองต่อความต้องการ ในการพัฒนาตนเองของท่าน เพื่อการพัฒนาศักยภาพสู่การ เป็นทูตเยาวชนด้านยาเสพติด					
16	ความพึงพอใจต่อภาพรวม ในการ เข้าร่วมการอบรมการพัฒนา ศักยภาพเป็นทูตเยาวชนด้าน ยาเสพติดในครั้งนี้					

แบบสอบถาม (กระบวนการที่ 2)

โครงการวิจัย การพัฒนา “ทูตเยาวชนต้านยาเสพติด”

กองกำลังสุรศักดิ์มนตรี / กอ.รมน.ภาค 2 สย.1

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตารางกิจกรรม : ภาระงานงานที่ 2 การพัฒนาศักยภาพแกนนำเยาวชน “ทูตเยาวชนด้านยาเสพติด”

ภาระงานงานที่ 2 การพัฒนาศักยภาพแกนนำเยาวชน “ทูตเยาวชนด้านยาเสพติด”								
กิจกรรมที่ 2: การอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop)								
สถานที่: 5 จังหวัดชายแดน (เลย หนองคาย บึงกาฬ นครพนม และมุกดาหาร)			ระยะเวลา: จังหวัดละ 3 วัน			ผู้เข้าร่วมโครงการ: จังหวัดละ 62 คน - คณะวิจัย/ผู้ช่วยคณะวิจัย/ทีมวิทยากรกลาง 8 คน - ทีมวิทยากรต้นแบบในจังหวัดฯ 6 คน - ผู้เข้ารับการอบรมทูตเยาวชนด้านยาเสพติดจังหวัดละ 48 คน		
วัน เวลา	08.00-09.00น.	09.00-10.00น.	10.00-11.00น.	11.00-12.00น.	12.00-13.00	13.00-14.00น.	14.00-15.00น.	15.00-16.00น.
วันที่ 1	ละลายพฤติกรรม และกีฬาสัมพันธ์	บรรยาย หัวข้อ ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด		แบ่งกลุ่ม 6 กลุ่ม : หัวข้อ กิจกรรมแสดง ความสามารถ	รับประทานอาหารกลางวัน	แบ่งกลุ่ม 6 กลุ่ม : - ระดมสมอง/อภิปราย/บทบาทสมมติ หัวข้อ โศกพิสัยของยาเสพติด - อภิปรายและวิเคราะห์ หัวข้อ สถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความ เสี่ยงในการใช้ยาเสพติด		
วันที่ 2	ทำสมาธิ	แบ่งกลุ่ม 6 กลุ่ม : ฝึกปฏิบัติ ทักษะการปฏิเสธ		แบ่งกลุ่ม 6 กลุ่ม : - ระดมสมอง/อภิปราย/ทำแผนผังความคิด หัวข้อ รู้คุณค่าของตนเองโดยไม่พึ่งยาเสพติด				
วันที่ 3	ทำสมาธิ	แบ่งกลุ่ม 6 กลุ่ม : ระดมสมองและอภิปราย : แนวปฏิบัติในการเป็นแกน นำ ดำเนินกิจกรรมด้านยาเสพติด		แบ่งกลุ่ม 6 กลุ่ม : นำเสนอ แนวปฏิบัติในการเป็น แกนนำดำเนินกิจกรรมด้านยาเสพติด		จัดทำพันธสัญญา ทูตเยาวชน ด้านยาเสพติดและ รับเกียรติบัตร		

หมายเหตุ รับประทานอาหารว่างภาคเช้าเวลา 10.30-10.45 น. / รับประทานอาหารว่างภาคบ่ายเวลา 14.30-14.45 น.

